

Beidzot īstas ziemas sporta spēles!

Skrundas novada Nīkrācē tajās spēlēts hokejs un sacentušies zemledus makšķernieki.

→ 5. lpp.

Šonedēļ sals

Vai skolas bērniem arī Kurzemē tādēļ būs neparedzētas brīvdienas?

→ 3. lpp.

noteikti neatkāpsies.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEĪ

Nr. 24
(11 260)

Cena
0,68 eiro

Pirmdiena, 2018. gada 26. februāris

Ārlietu ministrs: „Ātru un efektīvu izmeklēšanu”

Edgars Rinkēvičs: „Jāvar pierādīt, ka Latvija tiešām ir eiropiska valsts, kurā ir efektīva izmeklēšana un tiesa un ka mums nav neaizskaramo. Vai otrādi: ja cilvēks nav vainīgs, tas tiek skaidri pateikts, bet tad jāskatās, kas notiek izmeklēšanā.”

Pret to, kas Latvijā notiek banku sektorā, jābūt kritiskiem un jāļauj strādāt kompetentām iestādēm – tā piektdien vizītē Kuldīgā Kurzemniekam sacīja ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (Vienotība).

„Jāizšķir trīs lietas. Tas, kas notiek ar banku *ABLV*, ir ļoti nopietni no valsts drošības viedokļa, jo esam ieinteresēti, lai finanšu sektors ir tīrs no aizdomām par naudas atmazgāšanu. Tikos ar ASV valsts sekretāra vietnieku Džonu Salivanu, un viņš ir gatavs sadarboties. Gaidām Eiropas Centrālās bankas (ECB) lēmumu, vai *ABLV* darbu atsāks vai būs vēl kādi pasākumi,” piektdien teica ministrs.

Taču naktī uz sestdienu Finanšu un kapitāla tirgus komisija informēja, ka

bankā *ABLV* iestājusies noguldījumu nepieejamība – tā nespēj klientiem izmaksāt naudu no kontiem. Bet ECB sestdien paziņoja: *ABLV* un tās meitasbanka Luksemburgā „sabrūk vai ir gaidāms to sabrukums”, taču glābšana neatbilst sabiedrības interesēm, tāpēc tās tiks likvidētas pēc attiecīgo valstu likumiem. Klienti par noguldījumiem saņems valsts garantēto atlīdzību, taču to nodrošinās pati *ABLV*. Finanšu ministre Dana Reizniece-Ozola pateikusi, ka valsts nauda netiks ieguldīta.

„Otra lieta,” kā Kuldīgā skaidroja ārlietu ministrs, „saisīta ar Latvijas Bankas prezidenta darbības izmeklēšanu – jāļauj iestādēm to pabeigt. Valsts reputācijai tas ir negatīvs trieciens. Ar to varam tikt galā, ja apsūdzību izmek-

lējam ātri un objektīvi. Ja Ilmārs Rimševičs ir vainīgs, jābūt tiesas spriedumam; ja nav, arī tas jāpasaka skaidri. Ja spēsim parādīt, ka cilvēki pie atbildības tiek saukti neatkarīgi no amata un tiekam galā ar *ABLV* lietu, no defekta to var pārvērst par efektu.

Nedrīkst aizmirst *Norvik bankas* īpašnieka apsūdzības gan pret Latvijas Bankas prezidentu, gan valsti. Arī šeit viss, ko dzirdam, jāvērtē kritiski,” uzsvēra ministrs.

Kuldīgā E.Rinkēvičs tikās ar novada domes vadību, apsprieda iespēju uzņemt atpakaļ ārzemju tautiešus, iepazīs ar *SIA Palleteries* darbu un piedalījās partijas *Kuldīgas novadam* kopsapulcē.

**Inguna Spulniece
Aivara Vētrāja foto**

Jauno žurnālistu skolas lielais veikums par tēmu *Atkarība*.

- Vai sevī un citos viegli to ieraudzīt?
- Cik tai seju?
- Kā rīkoties?
- Vai izeja ir?

Lasiet arī divus atklātus pieredzes stāstus!

→ 2. un 6.-7. lpp.

→ 4. lpp.

Kuldīgas uzņēmēji aizvien vairāk grib veidot ielu kafejnīcas un terases.

Pasaulē modē ir kafejnīcas autostāvvietās. Ainavu arhitekts Guntis Kalniņš izstrādājis koncepciju, par ko diskutē vecpilsētas komisija. Bet cik daudz ielas telpas tām atdot?

Trešdien, 28. februāri:

- Atbild Kuldīgas novada vadītāja Inga Bērziņa.
- Kūku kalni Rumbas pagastā.
- Kaspars Gertners par volejbolu.
- Kurzemes tūrisma forumā Snēpelē.

917714071975024 09

ISSN 1407-9755

Stambulas konvencija: par un pret. → 10. lpp.

REDZĒJUMS

No definīcijas līdz dzīvei

Dina Porina,
JŽS
vadītāja,
tāl.
63350568

Kurzemnieka Jauno žurnālistu skolas (JŽS) audzēkņi šodienas numurā sagatavojuši plašu publikāciju par smagu, sarežģītu, taču pašu izvēlētu tēmu – atkarība. Darbs bija ilgs, vajadzēja apgūt, kā plānot, intervēt, tekstu uzrakstīt un rediģēt, precizēt faktus, rīkot interneta aptauju, zīmēt diagrammas, maketēt utt. Domāt, kā par šo tēmu uzrunāt speciālistus, kuri atkarīgajiem palīdz, bet kā par dziļi personisko un delikāto runāt ar tiem, kuri paši šajā nelaimē nonākuši. Vajadzēja arī izkopt sevī pacietību, kamēr milzum daudz savāktās informācijas pārtop koncentrētā, viegli uztveramā formā. Man žurnālistes gaitās nav bijis citu tik iespaidīgu brīžu, kas atver acis un sirdi, kā tikšanās

ar tiem, kuri atkarības dēļ nokāpuši ellē, tad piedzīvojuši debesis un nu ved uz tām citus likteņa biedrus. Tāpēc esmu gandarīta, ka jaunajiem žurnālistiem bija vēl cita iespēja: pārlicināties, cik liela ir plaša starp vieglumu, kādā atkarības definīciju var izkopt no interneta, un smagumu, ar kādu cīnās cilvēki, kuri gatavi par to runāt. Viesošānās rehabilitācijas centrā *Teen Challenge* Šķēdes pagastā likusi viņiem daudz ko pārvērtēt. (Par dzīvi šajā centrā *Kurzemnieks* stāstīs turpmāk.) Lūk, skolēnu domas.

Vairāk, nekā domāju

Rūta Mediņa
(Kuldīgas
ģimnāzijas
8. kl.)

Veidojot šo materiālu, iepazīnu jaunus cilvēkus: sociālos darbiniekus, brīvprātīgos, palīdzības centra darbiniekus. Viņi visi ir pieredzējuši un savās zināšanās vai piedzīvotajā dalās ar citiem, lai kopā palīdzētu ne tikai jauniešiem vien. Nezināju, ka Kuldīgā tik daudzi jaunieši kļuvuši atkarīgi no azartspēlēm, alkohola un narkotikām. Cits pats gribējis pamēģināt, citu pamudinājuši draugi vai slikta kompānija. Bet atbrīvoties var tikai pats – ar milzīgu gribasspēku, ģimenes vai Dieva atbalstu. Spēks pārtraukt atkarību vispirms jārod sevī, tad arī apkārtējie sadosies rokās, lai palīdzētu.

Novērtē to, kas tev dots!

Niklāvs Dvarons
(Kuldīgas
Centra vsk.
12. kl.)

Pirmo reizi sastapos ar cilvēkiem, kuri savu atkarību pārvarējuši tik smagā ceļā. Viņi pazaudējuši draugus, tuviniekus un laiku. Tas ir bēdīgi, jo, lai saprastu, cik daudz mums ir, tas no sākuma jāzaudē. Redzot, cik ļoti pateicīgi šie vīrieši ir par savu dzīvi tagad, es domāju par lietām, par kurām jutos pateicīgs es. Pēc rehabilitācijas centra apmeklējuma esmu apņēmis novērtēt visu, kas man ir, kamēr tas nav zaudēts.

Izeja ir vienmēr

Norgita Līga Horste
(Kables
pamatskolas
9. kl.)

Aizbraucot uz rehabilitācijas centru, sapratu, ka nav nozīmes, kāds bijis tavš statuss, pirms atkarība tevi noķērusi. Tu vari būt ietekmīgs, bagāts, gudrs, bet vienā mirklī tu sevi pazaudē. Klausoties dzīvesstāstos, sapratu: nekad nedrīkst teikt, ka nav izejas. Izeja ir vienmēr, tikai vajag cīnīties ar sevi un nepadoties. Noķert īsto momentu, kad sevi apturēt. Ļoti priecē tas, ka ir tādi cilvēki, kuri grib palīdzēt sev līdzīgiem un par savu dzīvesstāstu nekaunas.

Pirms sākām šo tēmu pētīt, domāju, ka atkarīgie cilvēki ir otršķirīgi, zemāki par citiem. Tagad vairs tā nedomāju – daudzi, kas pārcietuši prātam neaptveramas mokas un pazemojumus, ir gudri un labestīgi. Savā ziņā viņiem paveicies, ka dzīve sniegusi tādu pieredzi, jo pēc atbrīvošanās no atkarības viņi daudz ko spēj novērtēt labāk par tiem, kuriem dzīvē viss bijis gludāk. Mums būtu, ko mācīties no viņiem, un jāsaprot, ka viss nenāk viegli – nereti jāpacīnās pašam ar sevi.

PĒC PUBLICĒTĀ

Juris Rubenis ir draudzes loceklis

Mācītājs Viesturs Pirro vēlas precizēt žurnālistes Jolantas Hercenbergas komentārā *Domas sasniedz daudzus* teikto, ka mācītājs Juris Rubenis izstājies no Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas.

„Mācītājs Juris Rubenis nav ne izstājies, ne izslēgts no Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas, bet atteicies no mācītāja kalpošanas. J. Rubenis joprojām, kā viņš to pats publiski atzīst, ir Rīgas Lutera evaņģēliski luteriskās draudzes loceklis,” raksta V. Pirro.

Ēdnīca ar restorāniem nekonkurē

Pēc raksta „Eža kažociņš”: *vajag gan godīgu konkurenci, gan audzēkņiem praksi* (16. februārī) redakcijai viedokli izteica pensionāre Aīda. Viņa uzskata, ka tās divas stundas, kad Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma ēdnīcā ir paēduši audzēkņi un tiek apkalpoti arī cilvēki no ielas, pārējo sabiedriskās ēdināšanas biznesu nesagraus. *Eža kažociņš* ir ēdnīca, kas nevar būt konkurente dārgajiem restorāniem vai kafejnīcām. „Uz ēdnīcu taču neiet turīgi – tur ēd pensionāri, cilvēki, kuri no laukiem atbraukuši Kuldīgā kārtot darījumus. Zinu, ka ekskursiju laikā tur iet skolēnu grupas no citām pilsētām. Tā nav publika, kas pusdieno restorānos. Jāsaka paldies tehnikuma direktorei Dacei Činei, nevis jāpārmet,” tā kuldīdzniece.

Daina Tafelberga

Mācībām iedvesmos kopā

Pēc raksta *Jauns veids sadarbībai ar vecākiem* Kuldīgas 2. vidusskolas direktores vietniece Inita Embrekte skaidro, ka 28. februārī paredzētais pasākums notiks, tikai ar neredzētu mainītu koncepciju. „No 16.00 līdz 18.00 vecākus un bērnus gaidīsim draudzīgā pēcpusdienā *Interesanti, viegli un gudri*. Varēs iesaistīties darbnīcās, satikt skolotājus un ar vadību pārrunāt interesējošo. Mērķis ir trīspusējā sadarbībā (audzēkņi – skolotāji – vecāki) rosināt skolēnu motivāciju mācīties. Vecāki līdzdarbojoties varēs iedvesmot bērnus uz labākiem mācību sasniegumiem. Par dalību darbnīcās tiks atzinība. Pozitīvs bērna sasniegumu vērtējums mācībās ir galvenais virzītājspēks.”

Inguna Spuleniece

LASĪTĀJS SATRAUKTS

Uzmanību – bīstamas kāpnes!

Kuldīdzniece Zita, kāpjot pa bojātajām trepēm uz veikalu *Top* Pilsētas laukumā 1, smagi kritusi un lūdz cilvēkus brīdināt, ka tās ir bīstamas. SIA *Kuldīgas RPB* valdes priekšsēdis Dāvids Šternbergs sola nodrupušo daļu līdz sala-bošanai vismaz nožogot.

Sieviete stāsta: „Gāju pa maļiņu, kur flīzes nav nodrupušas, bet šoreiz viena liktenīgi izkustējās. Zaudēju līdzsvaru un pa vairākiem pakāpieniem no-

kūleņoju uz ietves. To redzēja cilvēki, nāca man klāt, prasīja, vai viss kārtībā. Smaidot atbildēju, ka līdz mājām aiziešu. Kad pārgāju pāri ielai, no šausmīgām sāpēm bira asaras. Uz abām kājām ir lieli zilumi. Ēkas īpašniekam laikam vienalga, jo tādas nodrupušas trepes tur nav pirmo gadu.”

Ar D. Šternbergu par šo lietu sazināties jau otro reizi. Arī pagājušajā vasarā cilvēki norādīja, ka kāpnes ir bīstamas.

Toreiz viņš solīja piemeklēt atbilstošas flīzes un līdz rudenim noflīzēt. Šoreiz uzzinām, ka darbs aizkavējies saskaņošanas dēļ. „Nevar taisīt tā, kā iedomājas. Jāsaskaņo būvvaldē. Tad notiek izvērtēšana, jādabū atļaujas. Bija vēl citas formalitātes, un nu jau to nevar darīt laika apstākļu dēļ. Pavasarī darīsims, bet tagad jāskatās, kā bīstamo vietu norobežot,” saka D. Šternbergs.

Jolanta Hercenberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai kādreiz braucat ar taksometru?

Krista Ārgale, māksliniece: – Nē, nevienu reizi. Pati braucu ar mašīnu, bet vislabāk patīk iet kājām. Mūsdienās visiem ir labāk tās kājas kustināt, jo darbs daudziem sēdošs. Ja vajag, eju arī ļoti tālus gabalus.

Arnīs Plūme, galdnieks: – Ļoti reti. Uz ballīti gan ar savu mašīnu nebraucu. Ja nedēļas nogalēs ir pasēdēšana, mājās braucu ar *taksi*. Vai tas ir lēti vai dārgi, nezinu. Labāk jau būtu par velti, bet liekas, ka cenas ir normālas – tādas, ko var atļauties.

Ieva Valdmane, skolniece: – Braucu apmēram divreiz nedēļā. Dzīvoju Pārventā, un, kad tētis nav mājās, uz skolu braucu ar *taksi*. Tas vienmēr ir viens un tas pats. Šoferis jau zina, kur jāpiebrauc, mani jāpaņem, jāaizved, – man nekā nav jāsaka. Vienreiz *taksi*

Aleksandra Grīniņa, pensionāre: – Ikdienā neizmantoju. Nesen mani aizveda uz slimnīcu, bet pēc tam *ātrie* lejā neved, tādēļ saucu *taksi*. Bet meita gan diezgan bieži izmanto. Cenas normālas: ja ir vajadzība, var atļauties izsaukt. Tikko biju slimnīcā. Ja būtu putinājies vai bijis slidens ceļš, būtu izsaukusi taksometru. Tā kā laiks normāls, nācu kājām.

Haralds Jansons, basketbolists: – Reti. Ikdienā vispār ne, bet varbūt pa trim mēnešiem reizi – ja esmu kaut kur paballējies, izsaucu *taksi*. Problēmu nekad nav bijis.

Brigita Vēvere, pensionāre: – Jau 25 gadus braucu ar mašīnu, tādēļ pat neatceros, ka būtu kādreiz izmantojusi taksometru.

Jolanta Hercenberga
Aivara Vētrāja foto

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet *Kurzemniekam* par tālr. 63350568, e-pasts: dina.porina@kurzemnieks.lv.

Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

Kurzemnieks
Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Izdevējs – SIA *Jaunais kurzemnieks*. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta. Iespiests SIA *Poligrāfijas grupa Mūkusalā*, Rīgā, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3590.

Galvenā redaktore Daiga Bitīniece – 63350567; redakcija@kurzemnieks.lv; reklāmas nodaļa – 63324881; sludinājumi@kurzemnieks.lv

Vērtē pērnā gada labākās būves

Skates *Gada labākā būve Latvijā 2017* otrajā kārtā nominācijā *Pārbūve Kuldīgā* izvirzīta mūzikas skolas un sporta skolas pārbūve, nominācijā *Inženierbūve* – jaunā Meistaru iela, bet Skrundā nominācijā *Ainava* – pastaigu taka un atpūtas vieta pie Ventas.

Skate notiek jau 20. gadu, pieteikts 81 projekts. Kategorijā *Pārbūve* šogad sevišķi daudz pieteikumu – 17, par labāko inženierbūvi sacenšas 16 objekti, bet par ainavu – deviņi. Uzvarētāji tiks apbalvoti Nacionālajā bibliotēkā 28. martā.

Pagājušnedēļ žūrija devās uz Kurzemi, lai klātienē novērtētu objektus, tiktos ar celtniekiem un pasūtītājiem. Otrdien Kuldīgā un Skrundā viesojās 18 no 44 ekspertiem, kuri visi pārstāv būvniecību, bet katrs ir eksperts šaurākā nozarē: arhitektūrā un ainavu arhitektūrā, būvkonstrukcijās, apdares materiālos, komunikācijās utt.

Latvijas Būvnieku asociācijas prezidents, žūrijas priekšsēdis Normunds Grīnbergs skaidroja, ka eksperti braucienos dodas sabiedriskā kārtā: „Šodien tāds tālāks brauciens, un tādos parasti visi netiek, taču šī ir brīnišķīga iespēja redzēt, kas nozarē notiek, un iedvesmoties.”

Latvijas Būvzinieņu savienības žurnāla *Būvziniešis* redaktore Mārīte Šperberga skaidro: „Skate ir nozares lielākie svētki. Uz trešo kārtu katrā nominācijā tiks izvirzīti četri objekti, ja vien žūrija nelems citādi. Šogad pieteiktas ļoti labas būves, bet žūrija vērtē arī tādu kritēriju kā komandas darbs. Ja pasūtītājam, būvniekam un būvuzraugam izdēvies gudri sastrādāties vienotam mērķim, tas objektā īpaši izceļas, un šādos veiksmīgos gadījumos tiek piešķirta Lielā balva, bet tas nenotiek bieži. Tas Latvijas būvniecībā ir zelts.”

Iveta Grīniņa
Aivara Vētrāja foto

Kuldīgā skates *Gada labākā būve Latvijā 2017* žūrija apskatīja vienu no izvirzītajiem objektiem – mūzikas skolu.

Mainīsies taksometru licencēšana

No 1. marta pasažieru pārvadājumiem ar vieglo taksometru licenci izsniegs Kurzemes plānošanas reģions (KPR), bet tas neskars Liepāju un Ventspili.

Ministru kabineta noteikumi jaunajai kārtībai gan vēl nav pieņemti. Ja līdz 1. martam to nebūs, licences turpinās izsniegt pašvaldības – līdz brīdim, kad noteikumi stāsies spēkā, skaidro KPR sabiedriskā transporta nodaļas vadītāja Vaira Brūdere.

ATĻAUJA ČETRIEM GADIEM

Licenci varēs saņemt četriem gadiem, un tā maksās 50 eiro. KPR attīstības padomē nolemts, ka Kurzemē par atļaujas kartīti tiks prasīti trīs eiro mēnesī. Dažādos reģionos šī maksa atšķiras, piemēram, Rīgā ir 17 eiro, Vidzemē – pieci, Zemgalē – trīs. Kartīte būs elektroniska, tāpat arī saziņa ar licencēšanas komisiju un maksāšana.

Izveidota licencēšanas komisija pasažieru komercpārvadājumiem ar taksometru, tajā strādās KPR darbinieki: V.Brūdere, administrācijas vadītāja Evita Dreijere un sabiedriskā transporta tīkla plānotājs Indulis Ozoliņš. Komisija lems, kam atļauja izsniegt, pārreģistrēt, uz laiku apturēt vai anulēt. Uzņēmējiem, kuriem tās derīguma termiņš varētu drīz beigties, jau tagad vajadzētu interesēties, kādi dokumenti būs vajadzīgi.

SKAITS SAMAZINĀJIES

Kuldīgas novada domes licencēšanas komisijas sekretāre Baiba Mālniece atklāja, ka taksometru skaits jau samazinājies, jo no 1. janvāra jāmaksā obligātās sociālās iemaksas – 130 eiro mēnesī. Pašlaik atļauja izsniegta astoņiem individuālajiem komersantiem. Automašīnu ir vairāk, jo vienam uzņēmumam var piederēt vairākas.

NOSPĒIĒ OBLIGĀTIE MAKSĀJUMI UN KONKURENCE

Kuldīgas uzņēmējs Mārtiņš Romans atzīst, ka par jauno kārtību nav interesējies, bet domā, ka tā viņa darbu neietekmēs tik ļoti kā prasības,

Informācija par jauno kārtību taksometru pakalpojumos pa tālr. **29536560** Kurzemes plānošanas reģiona sabiedriskā transporta tīkla plānotājam Indulim Ozoliņam.

kas jau stājušās spēkā: „Ļoti lielas problēmas sagādā 130 eiro sociālās iemaksas, kas katru mēnesi jāmaksā par katru mašīnu. Tāpēc no divām esmu atstājis vienu. Sociālās iemaksas ir vienādas – vai strādā mazā pilsētā vai Rīgā, vai uzņēmumā ir vairāki darbinieki vai tikai viens. Nevar salīdzināt darba apjomu tādā pilsētiņā kā Kuldīgā un lielpilsētā.

Pagājušā gada beigās pieņēma jaunus noteikumus par skaitītājiem. Es savos 14 darba gados jau būšu nomainījis trešo, un to vienmēr piespiež darīt. Kopā ar jaunu printeri vienai mašīnai skaitītājs izmaksāja ap 500 eiro. Cik esmu dzirdējis, licence būs izdevīgāka – tā būs uz četriem gadiem.

Lielajās pilsētās pašvaldība licenču daudzumu limitē. Mūsējā to nedara. Mēs, kuri strādājam ilgu gadu un piedāvājam diezgan augsta līmeņa apkalpošanu, būtu pelnījuši priekšrocības. Bet ienāk jauni pakalpojumu sniedzēji, kuri nosit cenu un kuriem līmenis nav tik augsts. Vēl jau daudzi strādā nelegāli – licences nepērk un nevienam neko nemaksā, bet noņem darbu mums, kuri strādā legāli.”

Individuālais komersants, *Sos Taxi* īpašnieks Dainis Īvāns šo darbu dara kopš 2010. gada un par lielāko problēmu uzskata nelegālos braucējus. Jaunajā kārtībā neesot vēl iedziļinājies, bet par obligātajām sociālajām iemaksām saka – tās ir vajadzīgas. Skaitītāja maiņa, protams, radījusi lielas neērtības: „Kopumā tam aizgāja vairāk nekā 700 eiro. Divas dienas bija jāvelta, lai nokārtotu formalitātes, tad nestrādāju, un arī tas radīja zaudējumus.”

Iveta Grīniņa

Kad skolēni var palikt mājās

Bērni līdz 12 gadiem var skolu neapmeklēt tad, ja gaisa temperatūra noslīd zem mīnus 20 grādiem, bet no 13 gadiem – ja zem mīnus 25 grādiem. Taču neonatoloģe Ramona Irbe smejas, ka Kurzemē skolēniem šis prieks, visticamāk, ies secen.

Šo kārtību paredz Ministru kabineta noteikumi par higiēnas prasībām vispārējās izglītības iestādēs. Dažādi laika ziņu portāli ir vienprātīgi, ka aukstākā nakts šonedēļ varētu būt no otrdienas uz trešdienu, kad termometra stabiņš var noslīdēt līdz mīnus 19 grādiem, bet dienā tas neuzkāps augstāk par mīnus sešiem. „Zīdaiņus pirmajā dzīvības mēnesī drīkst vest laukā līdz mīnus pieciem grādiem, bet pirmā gada laikā – līdz mīnus desmit,” skaidro R.Irbe. Viņa mudina vecākus atcerēties, ka mutei nevajadzētu neko siet priekšā, jo šalle ātri kļūst slapja: „Svarīgi, lai bērns elpo un jūtas brīvi. Ja tas ir zīdaiņš, viņam ratu kulbā jau tā veidojas savs mikroklimats. Bērnu dārza mazuļiem atkarībā no laika apstākļiem pastaigu ilgumu var samazināt. Vecākiem jāatceras pārbaudīt, vai cimdi tiešām ir silti un vai apavi un apģērbs nav pārāk cieši, jo bērnam brīvi jākustas. Šie noteikumi ir spēkā jebkurā pastaigā aukstā laikā.”

Aukstākā nakts šonedēļ varētu būt no otrdienas uz trešdienu, kad termometra stabiņš var noslīdēt līdz mīnus 19 grādiem, bet dienā temperatūra nebūs augstāka par mīnus sešiem grādiem.

Iveta Grīniņa

MEDIĶI INFORMĒ

Ziemai raksturīgas traumas

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra statistiķe **Dārta Girgensone**.

No 16. līdz 23. februārim Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā ātrās palīdzības mediķi devušies uz 115 izsaukumiem. Uz slimnīcu aizvesti 58 cilvēki, no tiem 13 bērni. Piecas sievietes un deviņi vīrieši bijuši reibumā. Divas krimināltraumas gadījums Skrundā un Rudbāržos – cietuši divi vīrieši, viens reibumā.

48 gadus vecam vīrietim uz ledu paslīdējusi kāja, viņš kritis un

salauzis apakšstilbu un potīti. Trīs cilvēki – 74, 81 un 95 gadi – krituši un laužuši gūžas kaulu. 60 gadus vecs vīrietis un 50 gadus veca sieviete saindējusies ar tvana gāzi. 11 gadus veca meitene vizinājusies no kalniņa, kritusi un pārsitusi galvu, ar vaļēju brūci viņa nogādāta ārstniecības iestādē.

Uzklausīja Iveta Grīniņa

Kādām būt ielu kafejnīcām?

Kuldīgas ielu kafejnīcas un terases nedrīkst nomākt arhitektūru vai izjaukt vecpilsētas noskaņu, taču tās arī nedrīkst būt unificētas – katrai jāatrod savs veids ar savu stāstu.

Tā secināja Kuldīgas novada domes vecpilsētas vides komisija, noklausoties ainavu arhitekta Gunta Kalniņa koncepciju ielu kafejnīcām un terasēm. Viņš uzsvēra, ka ieskicējis tikai pašus vispārīgākos vizuālos, tehniskos un vides pieejamības ieteikumus, neieziļinoties detaļās, un ka diskusijas jāturpina.

Pašvaldība uzdevusi arhitektam šo koncepciju izstrādāt pēc sarunām ar uzņēmējiem, kuri vēlas zināt skaidrus noteikumus, jo viņi aizvien vairāk vēlas šādas kafejnīcas veidot.

IEDVESMA PASAULĒ UN SENATNĒ

G.Kalniņš atklāja, ka iedvesmojies gan no ielu kafejnīcu tēla Itālijā un Francijā, gan senajām Kuldīgas fotogrāfijām. Veidolu nosaka laikapstākļi, jo vajadzīga aizsardzība no saules, vēja un lietus.

Viņš uzsvēra, ka Kuldīgā tās nevar būt vienādas, – katras tēls jāpieskaņo ēkas fasādei, bet ieteikums būtu izmantot pilsētai raksturīgās auduma markīzes*. Norobežojumam varētu izmantot dažādi kombinējamus moduļus no puķu podiem vai stabiņiem, auduma vai koka vairogiem. Koka grīda tiktu atļauta tikai tur, kur ielas līmeņa izmaiņu dēļ galdus un krēslus novietot uz bruģa nav iespējams.

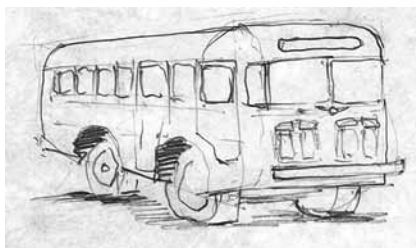
G.Kalniņš piedāvāja savu redzējumu konkrētu kafejnīcu terasei, bet viens no oriģinālākajiem bija pasaulē populārā stāvvietu kafejnīca – neliela vieta ar pāris galdiņiem, kas aizņem tikai tik daudz telpas, lai tos var novietot stāvvietā ielas malā. Tāds varētu būt arhitekta piedāvātā 60. gadu autobusa un mūsdienu mobilā telefona formas kafejnīca. Seno ēku eksperts Juris Zviedrāns uzskatīja, ka antīks autobuss-kafejnīca būtu lielisks tūrisma objekts.

CIK NO TĒLPAS ATVĒLĒT

J.Zviedrāns uzsvēra, ka pašvaldībai jāizlemj, cik lielu telpu ielu kafejnīcām atvēlēt: „Jānosprauž robežas.

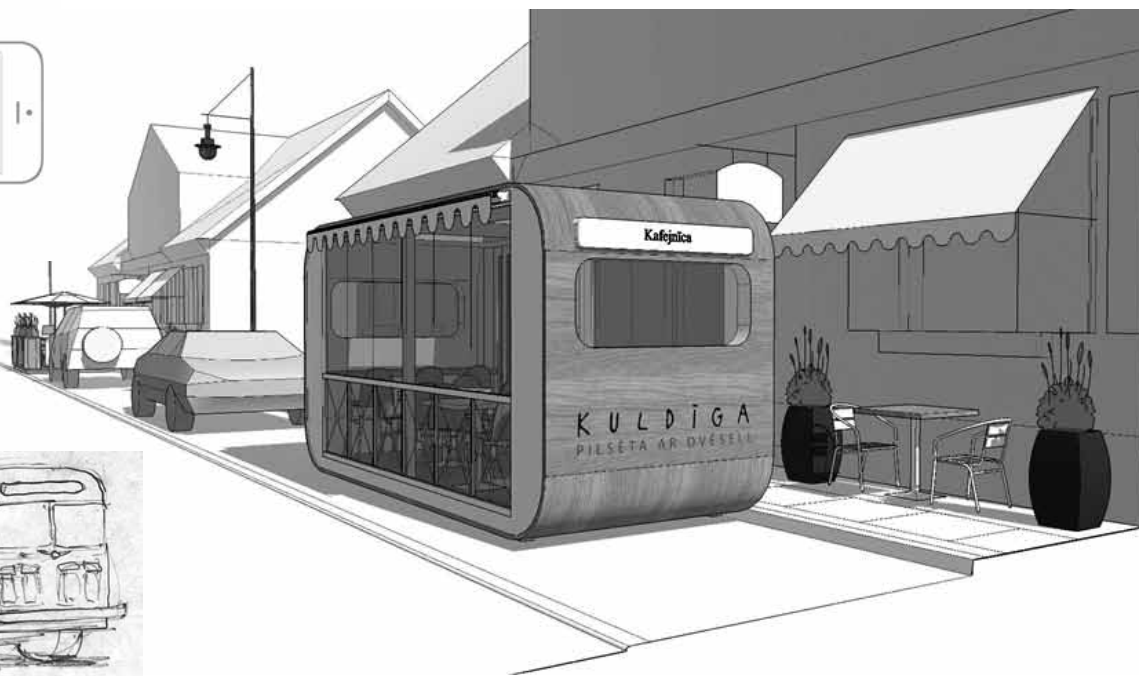
Patlaban pasaulē ir populārs ielu kafejnīcas veids – stāvvietas kafejnīca. Arhitekts Guntis Kalniņš iedvesmojies no 60. gadu autobusa un mobilā telefona.

Svarīgi, lai šīs būves neaizsegtu ēkas fasādes 1. stāvu, bet lai ar mazās arhitektūras formām ielu bagātinātu. Svarīgi saglabāt vietu arī gājējiem, riteņbraucējiem un māmiņām ar ratiņiem.” Viņš uzsvēra, ka publiskā diskusijā svarīgs arī iedzīvotāju viedoklis, cik daudz telpas kafejnīcām atdot.

Būvvaldes vadītājas vietniece Inese Sulojeva informēja par iebildumiem no uzņēmēju diskusijas, ka grīda kafejnīcām Liepājas ielā nepieciešama tāpēc, ka tajā nav efektīvas lietusūdens sistēmas, tāpēc ūdens plūst pa to uz leju. Platformas vajadzīgas arī tāpēc, lai nostiprinātu saulesargus. Arhitekts Aldis Orniņš teica: „Šie *plasti* nebūtu tik slikti, ja tiktu veidoti ar individualitāti, bet pašlaik tie ir bez noskaņas – tīri utilitāri.”

* Markīze – auduma aizslietnis, kas pēc vajadzības tiek atvērts un aizvērts un kura uzdevums ir apņemt logu, balkonu vai terasi.

Iveta Grīniņa Attēli no Gunta Kalniņa prezentācijas

Terases variants kafejnīcai Liepājas ielā. Telpa sadalīta divās daļās: viena – pie ēkas fasādes, otra – vairāk uz ielas.

Pieteicies čellistu rekordskaits

Kārļa Davidova starptautiskajam čellistu konkursam pieteikušies 72 dalībnieki no 23 valstīm.

Šogad no 6. līdz 12. maijam Kuldīgā notiks 10. konkurss, bet K.Davidovam tiek svinēta 180. dzimšanas diena, tāpēc jubilejas programmai dots nosaukums *Čella svētki Kuldīgā*. Konkurss papildināts ar čella mūzikas festivālu, kurā notiks četri koncerti. Varēs dzirdēt pasaulslaveno latviešu čellisti Martu Sudrabu, balvas *Grammy* ieguvēju un čella novatoru Maiku Bloku no ASV, kurš

čellu spēlē, kājās stāvot, kā arī Latvijas grupu *Melo M*. Būs iespēja redzēt Luksemburgā tapušo dokumentālo filmu *Čella stāsti*, muzejā tiks atklāta izstāde par K.Davidovu. Arī noslēguma koncerts gaidāms vērienīgāks, un tajā skanēs vairāk K.Davidova mūzikas.

Šogad čellistus vērtēs starptautiska sešu cilvēku žūrija. Tās darbu vadīs konkursa patronese, profesore Eleonora Testeļeca,

tajā strādās arī Jeruns Rēlings (Jeroen Reuling, Nīderlande), Leonīds Gorohovs (Vācija), Stefans Popovs (Lielbritānija), Nikolass Džounss (Nicolas Jones, Lielbritānija), Kirils Rodins (Krievija).

Noslēguma koncertā laureāti muzicēs ar simfonisko orķestri *Sinfonia concertante* un diriģentu Andri Vecumnieku.

Iveta Grīniņa

Pirms tehniskās apskates – internetā

Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) e-pakalpojums izveidota iespēja elektroniski pieteikties tehniskajai apskatei noteiktā dienā, laikā un vietā.

Tas ir ērts pakalpojums tiem autovadītājiem, kuri zina, kad un cikos vēlas turp doties. Klientam pieteiktajā laikā jāierodas uz tehnisko apskati un CSDD

kasē jāsaņem kārtas numuriņš, arī tad, ja pirms tam e-pakalpojums par apskati būs samaksāts. Var pierakstīties uz nākamo, kā arī turpmākajām dienām.

Vienlaikus tiek saglabāts līdzšinējais veids, kā iepriekš pieteikties pa diennakts uzziņu tālruni 67025777. CSDD atgādina: lai tehnisko apskati paātrinātu, jau laikus visu var samaksāt e.csdd.lv.

Meklēt:

e.csdd.lv

Zvanīt:

67025777

Ziemīgāko sacensību laiks un vieta

Nīkrāces pagasta Dzeldā notika Skrundas novada 6. atklāto sporta spēļu visīstākās ziemas sacensības – hokejisti beidzot sagaidījuši salu, lai sacenstos uz diķa ledus, vienlaikus Lankalnu HES ūdenskrātuvē zemledus makšķernieki urba āliņģus un mēģināja pievilināt zivis.

„Ne asakas!” ar sev un konkurentiem labu vēlošo teicienu atbilstošā ekipējumā Skrundas novada atklāto sporta spēļu dalībnieki dodas uz copi.

Novada sporta organizatore Aivita Staņeviča norāda, ka pēdējos gados mainīgo laika apstākļu dēļ īstas ziemas sacensības grūti saplānot. Uz makšķerēšanu vēl varēja cerēt, bet hokejs sākumā pat nebija iekļauts nolikumā. Jāņem vērā, ka hokejistiem vajag ledu un laiku, lai iepriekš patrenētos. Bet pēdējā brīdī viss nokārtojies – Nīkrācē aizsalis diķis, kurā hokejs tiek spēlēts otro gadu. Pagasta pārvalde gādājusi, lai ledus būtu notūrīts un pieslīpēts, laukums iekārtots atbilstoši noteikumiem, savesti pat krēsli skatītājiem.

Bļitkošanas rezultāti

1. Edgars Tims (Nīkrāce) – 2,48 kg,
2. Jānis Caune (Skrunda) – 1,95 kg,
3. Edgars Jaunzems (Vainode) – 1,62 kg.

Baiba un Edgars Timi ir Nīkrāces azartiskākie makšķernieki. Ģimene ar bērniem pārbaudījusi arī Norvēģijas upes un jūru. Sacensībās Dzeldā Baiba bija vienīgā sieviete, savukārt Edgars – uzvarētājs.

Varēja būt vairāk

Zemledus makšķerēšanā bija deviņi dalībnieki. Uzvarētājs Edgars Tims teic, ka vismaz vietējo varēja būt vairāk, jo viņš ar sievu Baibu todien bija vienīgie Nīkrāces goda aizstāvētāji. Pārējie atbraukuši no Skrundas un citiem novadiem.

„Vienlaikus tepat notika hokeja sacensības, bija arī televīzijā jāskatās olimpiskās spēles,” spriež E.Tims. „Mazāka konkurence savā ziņā ļauj iekļūt labākās vietās, bet citādi – nav interesanti, jo Nīkrācē šīs aizraušāns piekritēju netrūkst.”

JĀPROT PIEMĀNĪT

Sacensību dienā pagasta centrā temperatūra bija kādi mīnus trīs grādi, spīdēja saulīte, un, pēc Edgara teiktā, tādā laikā ir patīkami būt pie āliņģa. Ledus – ap 12 cm biezs. Mazliet ietekmējis tas, ka bļitkotāju sezona jau tuvojas beigām, zivis tādas mierīgas, bet sportā tieši tas dod azartu: „Ir pat labi, ka uzreiz neķeras, jo tā makšķernieks var parādīt piemānīšanas mākslu. Nav jau grūti

iemest makšķeri izsalkušu zivju barā un tik vilkt ārā. Šādos apstākļos jāpiestrādā, bet bez veiksmes arī neiztikt. Tieši tas dod sacensības garu.”

ARĪ NO KAIMIŅIEM

Dzeldas ūdenskrātuve pie Lankalnu HES ir makšķernieku iecienīta gan vasarā, gan ziemā. Tur mīt dažādu sugu zivis: raudas, asari, līdakas, līņi u.c. Brauc copmaņi arī no tālākām vietām, tostarp Lietuvas. Licencēta makšķerēšana nav ieviesta.

Pēc sacensību noteikumiem katrs drīkstēja vienlaikus aizņemt divus āliņģus, bet ne tuvāk par 5 m no citiem. Bija atļauts lietot vienu ziemas makšķeri, izmantojot jebkuru ēsmu, izņemot dzīvas vai nedzīvas zivtiņas. Sacensību ilgums – četras stundas. Tad tiesneši ķērās pie loma svēršanas.

TIKAI GALVU REDZĒJA

„Mēs visi ķērām uz mormišku – mazajiem tārpiņiem,” turpina veiksmīgākais makšķernieks Edgars. „Nekāds brangais loms

jau nebija – pārsvarā raudas, ap 10 cm katra. Lielākā svēra 100 gramus, pārējās ap 50. Citiem vairāk nāca asari. Sievai Baibai pieķērās pamatīga līdaka, bet viņa nespēja to izvilkt – tikai galvu redzēja, tad zivs norāvās un aizpeldēja. Iespējams, ka ar to vienu līdaku viņa būtu mūs visus pārspējusi, bet – kas nav izvilktis, nav loms.”

KATRU BRĪVU BRĪDI

Makšķerēšana ir Timu ģimenes kopīgais vaļasprieks. Edgars pie ūdeņiem bijis jau kopš bērnības. Kad apprecējies, samusinājis arī Baibu. Tagad pie Dzeldas un Ventas iznāk mazāk būt, jo Edgars strādā lauksaimniecībā Norvēģijā. Mājās ir vienīgi dažus mēnešus ziemā, kad nav sezonas darbu. Taču Norvēģijā ir ūdeņiem un zivīm bagāta. Kad vien brīvs brīdis, viņš dodas copēt uz upi, ezeru vai jūru. Vasarā, skolas brīvlaikā, arī Baiba ar bērniem brauc turp, un tad visa ģimene atpūšas pie ūdeņiem, visbiežāk dodas uz kādu ezeru, kur var noīrēt mājiņu.

Atbrauca un uzvarēja

Uz hokeja sacensībām ieradās sešas komandas, tostarp no Skrundas, Laidiem, Jaunmuižas, kā arī Ikšķiles novada Tīnūžiem, un tieši vistālākie viesi uzvarēja.

Pirmo spēli tiesāja nīkrācnieks Jānis Timofejevs, bet tad viņam bija jādodas laukumā kopā ar Tīnūžiem. Arī Nīkrācē esot puīši, kuri šo spēli pieprot, nevis tikai skatās televizorā. Taču sagādājies tā, ka sportisti apslimuši, nav varējuši izveidot pilnu vietējo komandu, tāpēc Jānis piedrošies vidzemniekiem.

„Laiks, ledus un laukums labs,

visi labā noskaņojumā, draudzīgi,” saka nīkrācnieks. „Jāņem vērā, ka tas ir amatieru hokejs uz uzlabota diķa ledus. Daudz atkarīgs no tā, cik apņēmīgi ir vietējie. Ja ir liela vēlēšanās, var noorganizēt labas sacensības. Žēl, ka mūsējie apslimuši, taču interesanti bija saspēlēties ar Tīnūžu hokejistiem, kaut nebijām kopā trenējušies. Diķa laukums ir mazāks, tāpēc pietiek iepriekš vienoties par saspēli. Un pārējos pat uzvarējām! Tīnūžnieki pie mums brauc otro gadu – ceļš tāls, bet laikam jau šeit iepaticies. Komanda ir tāda domubiedru grupa.”

Trīs pirmo vietu ieguvēji hokejā. 1. rindā: Jānis Fjodorovs, Jānis Timofejevs, Jānis un Alvis Alferovi. 2. rindā: Artūrs Jānis Kristapurs, Jānis Freimanis, Juris Bugra, Andrejs Krupnovs, Rolands Krauze, Arnis un Armands Alferovi.

Hokeja rezultāti

1. Tīnūži (Andrejs Krupnovs, Juris Bugra, Rolands Krauze, Jānis Timofejevs).
2. Alferovi (Arnis, Armands, Jānis un Alvis Alferovi, auguši Rudbāržos).
3. 3 Jāņi (Jānis Fjodorovs no Rudbāržiem, Jānis Freimanis no Jaunmuižas, Artūrs Jānis Kristapurs no Laidiem).

Daina Tāfelberga
Aivitas Staņevičas
foto

Kā nesabojāt sev dzīvi

„Jauno žurnālistu skolā izlēmām veidot rakstu par atkarību, jo par to runā ne tikai pieaugušie, bet arī mūsu vienaudži, kuri paši vai viņu draugi ar to saskārušies. Vēlējāmies noskaidrot, kas ir atkarība, kā to atpazīt un palīdzēt tiem, kuri tajā nonākuši. Secinājām, ka atkarības var būt dažādas un ka to ieraudzīt sevi ir ļoti grūti, vieglāk pamanīt citos. Izeja no šīs nelaimes tomēr ir, ja ir vēlme to meklēt,” tā saka šīs publikācijas autori: **Norgita Līga Horste, Rūta Mediņa, Ieva Mārsija Jurēvica un Niklāvs Dvarons.**

„Tas mani izglāba”

Strādājot ar jauniešiem, Matīss cenšas:

- iedrošināt izvērtēt draugu kompāniju, jo tas nav pareizi, ja dzīvi vada draugi;
- palīdzēt apzināties, ka dzīve ir liela vērtība.

„Ja citi tevi atraida, kad tu nevēlies kaut kur iesaistīties, tas nozīmē: tie nav īsti draugi. Viņi neciena tavu izvēli.”

Sociālā atbalsta-resursu centrs

• Atrodas Kuldīgā, Liepājas ielā 37, un tā ir daļa no pašvaldības sociālā dienesta.

• Vadītāja, sociālā darbiniece Agnese Inapša, tālr. **63323427, 27020739**, agnese.inapsa@kuldiga.lv.

• Sociālā darbiniece Lelde Rozevska, tālr. **63323427, 27021901**, lelde.rozevska@kuldiga.lv.

„Kad nonāc problēmās, tad tie, ar kuriem kopā esi ko lietojis, pirmie uzgriez muguru. Beigās tu stāvi pie sasisatas siles – sabojātas dzīves.”

„Dzīve ir vienreizēja lieta – dāvana tev. Neatdod to citam, lai tas diktē tavu dzīvi!” aicina Matīss Upītis, kurš Kuldīgā jauniešiem brīvprātīgi vada nodarbības sociālā atbalsta-resursu centrā. Matīss ar viņiem spēlē spēles, vada sarunas un lekcijas, plāno izbraucienus. Viņš ar jauniešiem saprotas labi, jo pats zina, ko nozīmē kļūt atkarīgam un kā to uzveikt.

Kāpēc pie jauniešiem nākat?
Darbs ar viņiem man ir sirdslieta. Galvenais iemesls ir tas, ka pašam gājis visādi. Jauniešiem vēlos būt kā iedvesma, ceļa zīme, paraugs. Gribu palīdzēt, un man īpaši patīk strādāt ar tiem, kam ir kādas lielākas problēmas vai pat bezcerība.

Kādas ir izplatītākās atkarības?
Salīdzinājumā ar to, kāda iespēja bija manos 14 gadus, tagad ir pavisam citādi. Manā laikā visizplatītākā bija tā sauktā zālīte. To nevarēja dabūt kurš katrs – tas bija liels risks, tā bija dārga. Tagad daudz problēmu ar alkoholu. Šeit, centrā, man īsti nav saskarsmes ar narkomāniedviem vai alkoholiķiem, bet esmu redzējis, kur tādas lietas noved. Jaunatnei dažādas vielas ir pārāk viegli pieejamas. Cik maz vajag, lai bariņā iefiltrētos tāds, kas tās izplata! Pirmā atkarība vienmēr ir emocionāla, kad iepatikas lietot. Nav jau tā, ka bez tā nevar, bet patīk tā sajūta. Līdz ar to rodas fiziska atkarība, jo ķermenim pie šīs vielas jau pieradis.

Cenšos jauniešus iedrošināt, lai viņi novērtētu draugu kompāniju, jo tas nav pareizi, ja viņu dzīvi vada draugi. Gribu palīdzēt apzināties, ka dzīve ir vērtība. Ir tādi, kuri to novērtē, un izvēlas pareizos draugus. Arī mans stāsts ir līdzīgs daudziem: kad nonāc problēmās, tad tie, ar kuriem kopā esi ko lietojis, pirmie uzgriez muguru. Un beigās tu stāvi pie sasisatas siles – sabojātas dzīves, un draugu vairs nav klāt, lai vadītu tevi no tās ārā.

Nav grūti atrast jaunus draugus, kuri mudina uz labām lietām. Tikai jāprot izvēlēties. Ja citi tevi atraida, kad tu nevēlies kaut kur iesaistīties, tas nozīmē: tie nav īsti draugi. Viņi neciena tavu izvēli. Manā gadījumā slikta kompānija radīja sliktos ieradumus.

Vai tuvie cilvēki cieš no tā, ka kādam ir atkarība?
Līdzatkarībā nav iespējams neciest. Vecākiem sāp sirds. Ejot pa šo ceļu, līdzī nāk vēl citi, un arī viņiem rodas pārdzīvojumi. Ja kāds sāk no mājas zagt mantas, lai dabūtu kārtējo devu, tā jau ir liela atkarība.

Kā pats tīkāt valā?
Esmu no ģimenes, kurā tēva nebija un māte strādāja ļoti daudz, tāpēc uzaugu viens. Ikdienu noteica draugi. Ir tādi, kuri no problēmām izvairās, un tādi, kuri tajās iesaista. Es biju kompānijā, kurā patika smēķēt, tur visi jutās prestiži smēķējot, un tas radīja atkarību. No smēķēšanas biju atkarīgs jau 14 gadus. Pēc tam lietoju alkoholu, vēlāk kļuva pieejamas narkotikas. Nebiju baigais narkomāns, tomēr aizrāvos par daudz. 20 gadus pārdozēju – gandrīz nomiru.

Dzīvi mainīja sastapšanās ar Dievu – tas izglāba veselību un mani pašu. Dievs dziedināja, un pēc tam daudzās lietas uzlabojās. Mācījos Bībeles skolā ASV. Manu ceļu nevar nosaukt par gribasspēku – tas bija Dievs, kas pilnīgi mainīja manas vēlmes. Nav tā, ka es nedrīkstu dzert, – vienkārši negribu to darīt. 14 gadus neesmu ne pilnēti lietojis. Vairs nesmēķēju. Tagad esmu precējies, man ir divas meitas. Dzīve ļoti mainījies.

SPECIĀLISTU VIEDOKĻIS

Agnese Inapša

Atkarība ir slimība, un atkarīgais ir slimnieks

Ar kādiem jauniešu atkarību veidiem visbiežāk sastopas speciālisti? Pieredzē dalās Liepājas sociālā dienesta atkarību profilakses centra vadītāja Madara Lapsa un Kuldīgas novada sociālā dienesta sociālā atbalsta-resursu centra vadītāja Agnese Inapša.

Madara Lapsa

Kādas ir visizplatītākās atkarības?

„Smēķēšanas tiek gan cigaretes, gan marihuāna.”	Kuldīga	Liepāja
• No viediericēm,	• No viediericēm,	• No alkohola,
• smēķēšanas,	• smēķēšanas,	• narkotikām,
• alkohola,	• alkohola,	• nikotīna,
• narkotikām.	• narkotikām.	• azartspēlēm,
		• jaunajām tehnoloģijām (dators, tālrunis u.c.).

„Pēc statistikas līdzatkarīgo vienmēr būs vairāk nekā atkarīgo, jo katrs atkarīgais ir attiecībās vismaz ar sešiem līdz astoņiem līdzatkarīgajiem.”

Kādi ir cēloņi?

• **Bioloģiskie** riska faktori ir iedzimtība, galvas smadzeņu patoloģija, traucēta fiziskā attīstība.
• **Sociālpsiholoģiskie** faktori: audzināšanas stils un attiecības ģimenē (pārprūpe vai nepietiekama aprūpe, vardarbība, apreibinošo vielu lietošana, attieksme pret to arī draugu lokā), finansiālais nodrošinājums, stāvoklis sabiedrībā, apkārtnes ietekme.
• **Personības** riska faktori: pašaplicināšanās, dzīves jēgas un mērķa meklējumi, nespēja apzināties un atbilstoši izpaust savas jūtas, nepietiekama paškontrolē un disciplīna, zems pašvērtējums.

„Jebkurš cēlonis palielina risku kļūt atkarīgam. Tomēr svarīgi atcerēties, ka pat tāds cilvēks, kuram ir visi riska faktori, no atkarības ir pasargāts, ja ievēro vienu vienkāršu principu – nekad nesāk lietot apreibinošas vielas, nesāk procesus, kas atkarību izraisa.”

Kā šādu cilvēku pamanīt? Kā rīkoties?

Atkarīgo nevajag vainot, kaunināt, rāt. Tā rezultāts netiks panākts – atkarīgais tikai vēl vairāk noslēgsies un sāks melot.

„Arī šādos gadījumos princips ir vienkāršs: skarbi pret problēmu, maigi pret cilvēku. Atkarība ir slimība, un atkarīgais ir slimnieks. Ja sakāt „Ja vēlreiz dzersi, es šķiršos!”, tad nākamās dzeršanas reizē ir jāšķiras. Kad līdzatkarīgie atrod sevi spēku un pacietību skarbai jāmīlestībai, ikviena sāk atbildēt pats par savu rīcību un sākas atveseļošanās.”

Ko darīt, ja jaunietis vēlas no tā atbrīvoties?

„Palīdzību reizēm vieglāk meklēt ārpus ģimenes, nevis pie tuviniekiem.”

„Bieži izmaiņas pusaudžu uzvedībā pirmie pamana vienaudži, kuri var informēt pieaugušos un tie – ziņot atbilstošām iestādēm. Ļoti svarīgi: ja jaunieši redz, ka draugi mainās, vajag tam pievērst uzmanību. Ir fakti, kurus zina savējie un kas pedagogiem paliek nezināmi.

Droši var nākt uz mūsu centru vai sociālo dienestu Dzirnava ielā. Pie mums jauniešus dažreiz sūta skola, bet biežāk par viņiem paziņo policija, kad jau izdarīti pārkāpumi. Labāk būtu, ja pusaudži palīdzību saņemtu laikus un policijas redzeslokā nenonāktu. Manuprāt, jauniešiem ir vēlme saikni ar mums saglabāt. Kaut vai reizēm atnākt ciemos, pastāstīt, kā klājas.”

Var meklēt palīdzību pie:

- sociālā dienesta darbiniekiem,
- ģimenes ārsta,
- narkologa,
- psihologiem (var sākt ar skolas psihologu),
- skolotāja.

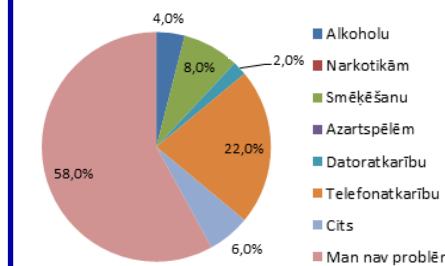
Ja kauns ar kādu speciālistu tikties personiski, jāzvana pa bērnu un jauniešu uzticības tālruni 116111.

APTAUJA Piedalījās 50 respondentu.

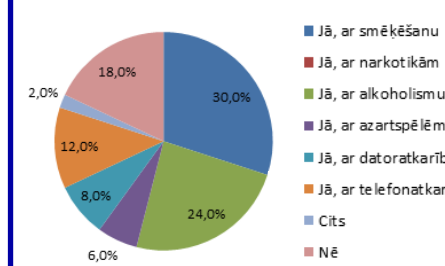
• 58,8% domā, ka jauniešiem visizplatītākā ir telefonatkarība, mazāk – smēķēšana (31,4%) un alkohols (3,9%). Atkarību no datora, narkotikām un citām lietām minējuši 2%.

• Trīs ceturtdaļas uzskata, ka spētu atpazīt cilvēku, kuram ir atkarība, pārējie nav tik pārliecināti.

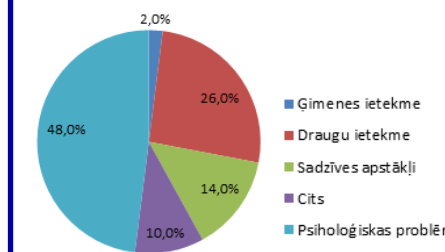
1. Vai uzskati, ka tev pašam ir problēmas ar:

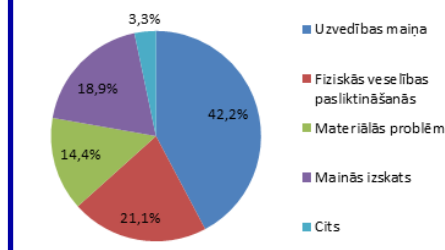
2. Vai tavai ģimenei, draugiem, paziņām ir problēmas ar kādu atkarību?

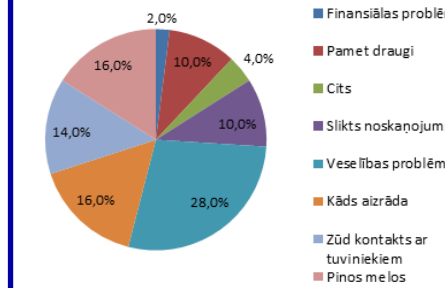
3. Kādi varētu būt atkarību izraisītie cēloņi?

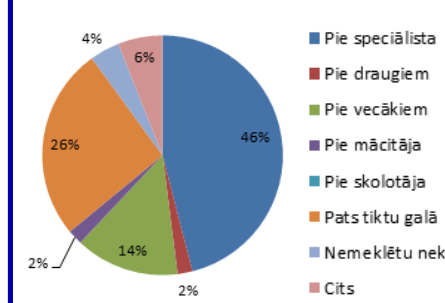
4. Kādas pazīmes varētu būt cilvēkam, kuram radusies atkarība?

5. Kurā brīdī tu saprastu, ka esi kļuvis atkarīgs?

6. Kur tu meklētu palīdzību?

APTAUJA VEIDOTA VIETNĒ WWW.VISIDATI.LV

Kas ir atkarība?

Hroniska un progresējoša slimība, kas grauj ne tikai fizisko un psihisko veselību, bet arī personību kopumā, ietekmē viņa statusu sabiedrībā un palielina mirstības risku.

Kas to izraisa?

Gan psihoaktīvo vielu lietošana, gan aizraušanās ar azartspēlēm un viediericēm. Atkarība var veidoties jebkuram neatkarīgi no vecuma, dzimuma, izglītības, profesijas un mantiskā stāvokļa. Citiem tā rada līdzatkarību ģimenē, darbavietā – jebkur.

Četras galvenās pazīmes:

- uzmācīga tieksme to darīt pastāvīgi vai periodiski;
- aug tolerance – vajadzība daudzumu palielināt;
- pārtraukšana rada grūti paciešamus psihiskus un fiziskus traucējumus – abstinenci, kas izžūd, rīcību atkārtot;
- fiziskās un psihiskās veselības pasliktināšanās kļūst bīstama paša dzīvībai, bet uzvedība – apkārtējiem.

Skolēniem nodarbības par atkarību

• Somēnes – Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolā, Kuldīgas Centra vidusskolā, Kuldīgas pamatskolā.

• Pērn notika citās pilsētas skolās, arī Laidos, Rendā, Kabilē, Padūrē, Vilgālē, Ēdolē, Turlavā un Vārmē.

• Mērķis: lai skolēni zinātu, kā rīkoties, spētu analizēt situācijas un pieņemt lēmumus, pateikt atkarībai nē.

• Tā ir daļa no Eiropas Sociālā fonda projekta veselības veicināšanai Kuldīgas novadā.

„Vienkārši to neaiztiec!”

„Nedzeriet, neviens jūs nespiež – neņemiet glāzīti, un viss!” tā saka Z.A.Meierovica Kabilē pamatskolas mājturības skolotājs Rihards Lasmanis. Kā pats atzīst, arī viņš ar alkoholu reiz muļļājis, bet jau 18 gadus nav ņēmis mutē ne pilītes.

Kāds bija iemesls sākt alkoholu lietot?
Nekāds. Viss sākās vidusskolā. No izsūtījuma Sibīrijā atgriezās radi. Brālēni Krievijā, saprotams, bija *koduši*. Viņi mani aizveda uz parku, kopā iedzēru liķieri *Šartrēze*. Pēc mirkļa viss bija ārā... Vairākus gadus nedzēru. Pēc skolas apprecējos, dienēju armijā. Tad aizgāju uz Fizikultūras institūtu, vajadzēja trenēties, daudz bija jāmācās, un dzert negribējās. Tad man bija labs *robs* – strādāt skolā, un par tādām lietām nedrīkstēja pat domāt.

Sākumā iedzēru tikai jubilejās. Bet izlaidos savā 45 gadu jubilejā. Visa tā draņķība ir izlaidība.

Vai radās problēmas ar veselību, draugiem, ģimeni?

Ar draugiem jau ne – kopā dzērām. Lielākā summa, ko uzreiz esmu atstājis alkoholā, bija 80 rubļu (mana alga bija 280). Vai to viens var nodzert? Tad visi tā sauktie draugi bija klāt, un nauda pa vējam. Sievai bija nepatīkami. Tā pārdarījumu neviens nevar piedot. Bet pa grāvjiem nemētājos. Īpašas veselības problēmas nemanīju. Iespējams, pēc tam gan iespaidu atstāja.

Kad sapratāt, ka vairs nedziersiet?

Vienkārši pateicu *nē*. Skolā mani kā pensionāru paņēma atpakaļ. Direktore, kolēģi teica, ka dzert nevajag. Izlēmu sevi pārbaudīt: ja brāļa dzimšanas dienā ne piliti nepapēmuš, un teviss. Šņabja pudelē liku ieliet ūdeni un tādos, ka dzeru. Citi ārstējās, bet es atmetu bez grūtībām. Es arī pīpēšanai pārvilku svītru – sūkāju stiklenītes.

Vai nav bijusi vēlme paņemt ne mufti?
Nē, neesmu pat paodis. Arī bērs mazo glāzīti neņemu. Man lielākais alkohols ir kefirš un kvass.

Vai skolā esat mantījis alkohola atkarību jauniešu vidū?

Kādreiz kompānija izdzēra šampanieti un gāja mājās, otrajā dienā pat domas vairs nebija dzert. Tagad jaunieši izlaižas. Kad ir iedzerts, tad jau ir varonis: *šiberis* aiziet

ciet, grib būt *kruāks*, pierādīt, ka var izdzert vairāk. Mūsu laikā jau tāpat – bija tādi, kas aicināja iedzert, un varēja katru dienu kompānijā iet. Sadzērušies ballēs kāvās. Tomēr viss sākās vēlāk, nevis 15–16 gadus. Manu klasesbiedru no skolas izslēdza jau par pīpēšanu. Mēs vairāk sportojām un strādājām. Es cēlos agri, lai noplaustu zāli, sanestu ūdeni, un gāju uz skolu.

Vai laukos problēma ir lielāka?

Pilsētā lielāka. Laukos cilvēki drusku bailīgāki, bet vienlaip pusiēļi salāsās un būdīnā dzer (autobusu pieturā – aut.). Zinu arī to, ka prasa pilingadīgajiem, lai nopērk pudeli, cigaretes. Mūsu laikos arī tā bija, bet ne tik izteikti. Manā klasē mācījās 11 puīšu. Nedomāju, ka bijām *pavilkušies* uz alkoholu.

Uz visiem izcīlājām labi ja vienu vīna pudeli. Ballēs vajadzēja iet normālam: ar buktētām biksēm, kaklasaiti. Tagad, jau ballei sākoties, lielākā daļa ir reibumā. Lai uzaicinātu dejoj, vajag simt gramu drosmi. Arī pret mācībām mums attieksme bija citāda.

Kā līdz tam nenonākt, bet, ja atkarība jau ir, kā tikt no tās vaļā?

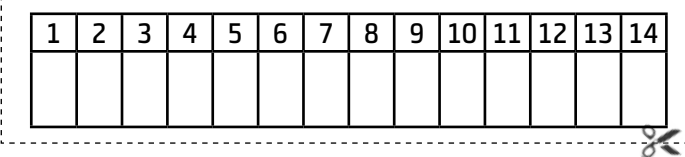
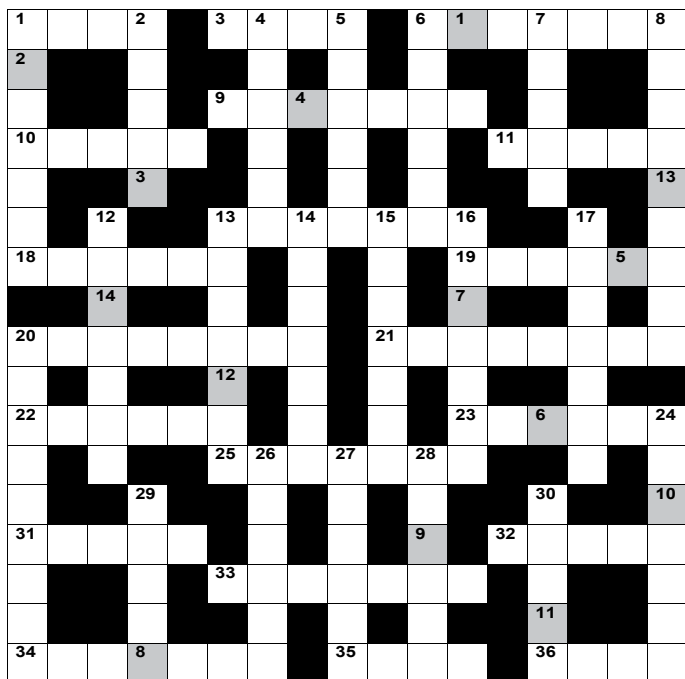
Es saku: „Lai tev glāzīte priekšā stāv, tu vienkārši neaiztiec!” Iesākt nevajag, tad viss būs labi. Tikpat jautri var būt arī skaidrā prātā.

Ar ko jūs jaunībā aizpildījāt laiku, lai nedarītu muļķības?

Vai tanī laikā zāle bija zaļāka? Tā tāda muļķīga runāšana. Mēs bijām tādi paši. Tomēr arī naudu pelnījām paši. Divās vasarās 3000 rubļu – varēju nopirkt automašīnu *Volga*. No rīta cēlos ar gaismiņu: sitām šķindēļu jumtus, braucām uz mežu. Brīvpusdienas bija jānopelna pašiem. Nebija kā tagad: paprasa mammai, un viņa visu pasniedz kā uz paplātes.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Agita Leontjeva.

Risinājumu gaidām līdz 28. februārim.

Horizontāli: 1. Laukuma mērvienība. 3. Savanna Dienvidamerikas ziemeļos Orinoko upes kreisajā krastā. 6. Klejojošs dziesminieks Senajā Grieķijā. 9. Medicīnas augstskolas absolvents, kuram ir pēcdiploma stažēšanās klīnikā un slimnīcā. 10. Krāsns mūrītis. 11. Svina oksīds, dzeltenīgs pulveris, ko lieto keramikas glazūru izgatavošanai. 13. Līdzsvars. 18. Skatuves augšdaļā iekārtas tās ietēpa, dekorācijas fragments. 19. Tautu grupa Indijā, Himalaju D priekškalnēs. 20. Likumdevēja sapulce konstitūcijas izstrādāšanai vai grozīšanai. 21. ES komisārs no Latvijas (2004–2014). 22. Darbības vārda ciešamā kārtā. 23. Latviešu aktieris (1951). 25. Posmos sadalīta komandu sacensība. 31. Musulmaņu garīdznieks, kas mošejā vada kopīgo lūgšanu. 32. Vispārēja, smaga organisma saindēšanās. 33. Ezers Krievijā, Novgorodas apgabalā. 34. Sengrieķu dramaturgs (497./496. g. p.m.ē.–406. g. p.m.ē.). 35. Dzirdes un līdzsvara orgāns. 36. Ganas galvaspilsēta.

Vertikāli: 1. Psiholoģisks stāvoklis, kam raksturīga noslēgšanās sevī, ierobežota saziņa ar ārpusauli. 2. Kustības cikls, kurā kāju pārvieto uz citu atbalsta punktu un pārnēs uz to ķermeņa svaru. 4. Nodeva, ko pāvesta kūrījai maksāja cilvēki, kuri ieņēma ienesīgus baznīcas amatus. 5. Tautas sapulce Spartā, senajā Grieķijā, kas apstiprināja vai noraidīja vecāko padomes un amatpersonu lēmumus. 6. Iesnas. 7. Zvaigzne, kuras gravitācijas laukā ir planētas. 8. Indoeiropiešu saimes valoda Indijā. 12. Senās Ēģiptes mitoloģijā – būtnē ar laivas ķermeni un cilvēka vai svēta dzīvnieka galvu. 13. Krievu aktieris (1911–1969). 14. Pilsēta Ēģiptē, tāda paša nosaukuma muhāfazas administratīvais centrs. 15. Pilsēta Itālijas D. 16. Īpaši izturīgs savienojums, ko veido, sapinot virvju vai trošu galus. 17. Daudzgadīgs rožu dzimtas kazeņu ģints lakstaugs. 20. Tirdzniecības vai pasažieru kuģa komandieris. 24. Latviešu animācijas filmu režisore (1942). 26. Ierīce jūras mīnu atklāšanai un iznīcināšanai. 27. Augstākā labuma gaļa. 28. Nepārnadžu kārtas dzīvnieks ar īsām kājām un nelielu kustīgu snuķi. 29. Kukaiņu attīstības stadija, kurā tie kļūst dzimumgatavi. 30. Apdzīvota vieta Kuldīgas novada Rumbas pagastā.

Pareizā atbilde: PALEOKONTINENTS (senais kontinents, kas pastāvējis agrākajos ģeoloģiskajos periodos).

Atbildes

Horizontāli: 5. Aprikozēs. 7. Tolerants. 10. Odzes. 11. Fasetes. 12. Fauna. 16. Arābs. 18. Gepards. 19. Amazone. 20. Goija. 22. Piltuve. 23. Turnīrs. 26. Tukšs. 28. Pārlīkt. 29. Sinapse. 30. Morss. 32. Venta. 34. Ciprese. 35. Asūne. 37. Kautrīgas. 38. Asistents. **Vertikāli:** 1. Ķīte. 2. Ieraža. 3. Dokers. 4. Raja. 6. Podnieks. 8. Tendence. 9. Lekāli. 13. Pedantiskas. 14. Kombinācija. 15. Kardināls. 17. Izturīgas. 20. Gavēt. 21. Ašugs. 24. Skārle. 25. Fascinēt. 27. Kurāre. 30. Maigas. 31. Sasist. 33. Tots. 36. Siet.

Pareizi atbildējuši: Vizma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Biruta Insberga, Ojārs Silkans. Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuli kastītē!

BĒRNU MĪKLA

Tad, kad jāiet skolā, viņš ir, kad nav jāiet, viņa nav.

WIEQSIUZ

MANS AUTO

Elektromobiļi domāti pilsētai

„Elektroauto ir nākotne,” teic SIA AB Termo īpašnieks Artis Blāķis, kuram jau ir seši šāda tipa transportlīdzekļi.

Pēc izmēģinājuma brauciena ar elektromobili kuldīdznieks Artis Blāķis sapratis, cik labs un izdevīgs ir šāds auto, un iegādājies vairākus, lai tos lietotu arī citi uzņēmuma darbinieki.

NEBIJA, KUR LIKT ELEKTRĪBU

Ar šādiem auto Artis aizrāvēs pirms vairākiem gadiem. Galvenais iemesls – AB Termo darbojas ar alternatīvajiem enerģijas ieguves veidiem, pašu uzņēmumā solārās sistēmas ražo elektrību, un tā paliek pāri. Pārdot neesot izdevīgi – labāk tērēt pašam. Pirmo elektromobili *Think City* iegādājies par lētu naudu, jo tas nedarbojās un neviens nav mācējies atrast vainu. Norvēģu elektromobilis būvēts uz *Citroën* ritošā sastāva – mazs un kompakts. Tagad Artim ir 2008. gada modeļi, kādus vairs neražo, taču arī desmit gadus vecie joprojām labi ripo un izskatās, ka vēl ilgi pēc remonta neprasisīs.

JĀLĀDĒ MĀJĀS

„Atbilst nosaukumam – tie domāti pilsētai,” tā īpašnieks. „Paredzēts, ka ar pilnu bateriju var nobraukt 170 km, bet reāli ap 140 km vasarā. Ziemā, kad jāšilda, iznāk kādi 100 km. Patēriņš atkarīgs arī no tā, kā brauc. Maksimālais ātrums ir 120 km/h. Parasti – līdz simtam, un pa Kul-

dīgu vispār tikai ar 30 km/h.

Ar elektromobili braucu uz Ventspili, Saldu – tālāk nelaižos. Ja vajag uz Rīgu, tad ar džipu *Land Cruiser*. Elektromobiļiem ir uzpildes stacijas, bet šiem modeļiem baterija uzpildās ļoti lēni – astoņas stundas. Jaunajiem ir modernākas, bet jāņem vērā, ka strauja uzlāde bateriju bojā. Ja ir iespēja, arī tā tiek uzpildīta lēnām. Labākais variants: pa dienu nobrauc, vakarā mājās pieslēdz kontaktam, lai lādējas visu nakti. Šajā ziņā par elektromobiļiem sūdzas tie, kuri dara otrādi un uzpildīties liek pa dienu darbavietā, lai netērētu savu elektrību.”

DAUDZ IZDEVĪGĀKS

A. Blāķis piebilst, ka komforts nav gluži tāds kā lielam automobilim. Vairāk jūt bedres uz ceļa, jo nav tik laba amortizācija. Ir tikai divvietīgs, bagāžas nodalījums mazs. Taču tie ir sūkumi, kurus vairākkārt atsver ieguvumi. Elektromobilis ir ļoti ekonomisks. Artis aprēķinājis, ka *Think City* tērē 20 kWh/100 km. Ņemot elektrību gan no saules,

gan *Latvenergo*, vidējās izmaksas ir divi eiro par 100 km. Nav jāmaksā transportlīdzekļa nodoklis, tehniskā apskate uz pusi lētāka, jo nav jāpārbauda tik daudz lietu, pārsvarā lukturi un riteni. Dzinējam tikpat kā nav vajadzīga apkope, paretam jānomaina bremžu uzlikas, jo bremzēts tiek ar motoru, atlaižot pedāli. Turklāt tajā mirklī enerģija tiek atdota atpakaļ – arī tāpēc pa pilsētu braukt ir izdevīgi. Ievedmuita gan jāmaksā.

Problēmas nebūs arī ziemā, jo elektromobilis neaizsalst, iesilst momentā, kad ieslēdz. Taupības nolūkos dažkārt vadītājs siltumu tomēr neslēdz.

Lietotajiem elektroauto cena nav augsta. Lielākais bieds esot akumulators: jauns maksā ap 15 tūkstošiem – trīsreiz dārgāk nekā pati mašīna. Taču var salabot veco, jo akumulators sastāv no mazām baterijām un nederīgās var nomainīt. Tikai jāpārzina elektroierīces.

Daina Tafelberga Aivara Vētrāja foto

Modelis	Uzlāde	Patēriņš	Izmaksas
 Elektroauto <i>Think City</i>	Saules enerģija 3,7 centi/kWh	20 kWh/100 km	0,75 eiro/100 km
	<i>Latvenergo</i> 16 centi/kWh	20 kWh/100 km	3,2 eiro/100 km
 Toyota <i>Land Cruiser</i>	Dīzeļdegviela 1,3 eiro/l	11 l/100 km	14,3 eiro/100 km
Starpība jeb ietaupījums – 1200 € par 10 000 km. Artis gadā nobrauc ap 30 000 km.			

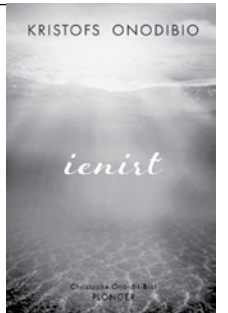
Artis Blāķis aprēķinājis, ka viņa elektroauto *Think City* uz 100 km notērē 20 kWh – vidēji DIVUS EIRO.

KULDĪGAS BIBLIOTĒKĀ

Vai mīlēt kļūst grūtāk?

Kuldīgas bibliotēkā pieejams franču žurnālista un rakstnieka Kristofa Onodibio romāns *Ienirt*.

Pēc tā motīviem tapusi filma, ko veidojusi režisore Melānija Lorāna. Tas ir mīlas stāsts par sievieti un vīrieti, kā arī par laikmetu, kurā mīlēt kļūst arvien grūtāk. Vīrietis meklē mākslinieci Pasu, kura pirms vairākiem mēnešiem atstājusi viņu vienu ar abu mazo dēliņu. Lai dēls iepazītu māti, vīrietis atklāj viņu iepazīšanos, iemīlēšanos, Pasas veiksmi mākslas pasaulē, bērna piedzimšanu un mēģina saprast, kas mainījies viņu attiecībās.

VĒSTURE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

Veltas Sermoles atmiņas

Velta Sermole (dzimusi Jansone) dzīvoja *Bitēs*. 2015. gadā viņa uzticēja savu dzīvesstāstu.

PRIEKŠ PAR ĀBOLIŠIEM

„Ģimenei vietu palikšanai izdevās atrast Turlavā, *Vēsmiņu* mājās. Tur izdevās nodzīvot līdz kapitulācijai. Turlavā turpināju mācīties. Skolā svinējām Ziemassvētkus, mums, bērniem, deva paciņas, kurās bija ielikti āboliši, un mēs par tiem bijām ļoti priecīgi.

Kad karš beidzās, mans tēvs Roberts Jansons sajūdz zirgu un brauca izlūkos uz māju pusi. Skats, kas sagaidīja saimnieku viņa mājās, izrādījās vairāk nekā bēdīgs – no ēkām nesabumbots bija tikai pagraba priekšnams. Tas nozīmēja to, ka ģimene atgriezies nevarēs, kamēr nebūs uzcelta pagaidu mītne. Tēvs nolēma palikt un strādāt.

Pirmajā gadā izdevās uzcelt stalli, savest kārtībā zemi, otrajā gadā tika uzcelta māja – skaista

koka guļbūve. Tas bija liktenīgi: par savu darbu tēvs saņēma novērtējumu – tika ierakstīts *kulaku* jeb budžu sarakstā.”

MĀK PIRMO PANTU

„Skola atradās apmēram piecu kilometru attālumā. Internātā sākumā visiem nebija vietas, tādēļ katru dienu gājām kājām. Direktore bija Olga Bože, viņa mācīja dziedāšanu un vadīja kori. Ap 1947. gadu korim vajadzēja braukt uz Aizputi, kur notika dziesmu svētki. Bija jāsagatavo dziesmas, viena arī krievu valodā, mēs mācējām tikai pirmo pantu un domājām, ka mums neļaus uzstāties, bet kaut kā nodziedājām, un neviens pat nepamanīja, ka nemācējām visu.”

TROKŠNOTĀJUS SODA

„Internāts atradās otrajā stāvā, apakšā dzīvoja skolotājs Ansis Maks ar ģimeni. Ja viņš dzirdēja, ka internātā troksnis, nāca atprasīt mācības. Kādu vakaru internātā tika uztaisīts teātris. Skolotājs Maks 23.30 ar lampu rokā nāca

atprasīt uzdotu: kurš zināja, varēja iet gulēt; kurš ne, mācījās līdz četriem no rīta. Bieži skolēni, ja trokšņoja, dabūja stāvēt pie skolotāju istabas.

Kad mācījos 7. klasē, mums bija paredzēta fizika, bet skolotājs Maks otrajā klasē mācīja krievu valodu. Mēs trokšņojām un dabūjām stāvēt pie skolotāju istabas – visi astoņi, jo klasē bijām četras meitenes un četri zēni. Tā kā turpinājām smieties, stāvējām visu pusdienas starpbrīdi, mazie skolēni gāja garām un rādīja uz mums ar pirkstu. Tas bija liels sods.”

PAR ATĻAUJU – MĀJA

1948. gadā ģimenei vajadzēja pārcelties uz dzimtas mājām Liepājas apriņķa Embūtes pagasta *Valsātos*. Tas Jansoniem maksājis daudz: cena atļaujai pamest Aizputes apriņķi bija jaunuzceltā māja – to vajadzēja atstāt padomju artelīm *Varonis*, kas nodibināts 1949. gada 30. aprīlī, atņemot zemi 30 cilvēkiem, kā arī atsavi-

not mājlopus un lauksaimniecības inventāru.

Pārcelšanās uz dzimtas mājām ģimeni izjaukusi: *Valsātos* dzīvoja Roberts ar vecāko meitu Veltu, kura jau bija beigusi Nīkrāces pamatskolu un iestājusies Liepājas lietišķās mākslas vidusskolā, bet jaunākā meita Ausma vēl mācījās Nīkrāces pamatskolas 5. klasē.

PRETĪ NEZINĀMAJAM

1949. gada 25. martā 4.30 *Valsātu* mājās ieradusies divi bruņoti zaldāti un devuši pusstundu laika, lai sagatavotos ceļam. Uz jautājumu „Cik daudz varam ņemt līdzi, un kad varēsim atgriezties?” atbilde bijusi strupa un īsa: „Atgriezties? Nekad!” Robertam šausmu pilna vēl bija neziņa par to, vai Ausmu paspēs no skolas internāta atgādāt līdz dzelzceļa stacijai Priekulē. Šinī gadījumā liktenis bijis labvēlīgs – viņi satikās, lai kopā iekāptu lopu vagonā un dotos pretim nezināmajam.

Velta atceras, ka vagonam pie griestiem bijuši mazi lodziņi, tādēļ bērni iekārtojušies uz lāviņām

Dzintra Liekmane
(Grāmatas
fragmenti.
Sākums 2016. gada
24. oktobrī.)

(Turpmāk vēl.)

un vērojuši, kas redzams apkārt. Latvijā pietura bijusi Dobelē, kur piekabināts vēl viens sastāvs ar „padomju varas ienaidniekiem un budžiem” no Zemgales novada.

UZ OMSKU

Ceļš bijis garš un grūts, trūcis jebkādu labierīcību, tam kalpojais spainis, siltuma uzturēšanai vagonā bijusi viena čuguna krāsniņa, kas kurināta ar dažām izsniegtajām oglēm vai pieturvietās nozagtiem gulšņiem. Vilciens apstājies reizi dienā, kad visi izlaisti, lai nokārtotu dabiskās vajadzības. Vajadzējis pierast to darīt visu acu priekšā, turklāt vietējie *ceļotājus* apmētājuši ar akmeņiem.

Izsūtītie nonākuši Omskā. Izrādījies, ka galapunkts ir Russko Poljanas rajona centrs. Nevienam nekas netika paskaidrots, bet nakti vēlētis pārgulēt skolas zālē.

PRIEKĀ AVOTI

„Cenšos, lai priecīgs prāts”

Alsungas bibliotēkas vadītāja Rasma Cīrule savā arodā strādā 36 gadus un par vislielāko prieka avotu uzskata labu veselību, jo tad var izbaudīt visus citus priekus.

PALDIES, KA TURAS!

„Priecājos, ka Dieviņš man devis tādu iespēju, ka savos 63 gados varu justies labi. Šogad pensionēšos un novērtēju Dieva žēlastību, ka veselība turas. Ja cilvēkam ir laba pašsajūta, tad var strādāt un priecāties par dzīvi.”

JĀDZĪVO LĪDZI LAIKAM

„Alsungas bibliotēkā strādāju kopš 1984. gada, pirms tam pāris gadus Basu bibliotēkā. Darbs dod dienišķo maizi, un man patīk, ka ļaudis nāk, vienmēr zinu, kas ir jaunākajā literatūrā un periodikā. Strādāt bibliotēkā nozīmē būt emocionālā kustībā, jo nemiņīgi jāievieš jaunākās tendences. Kad sāku strādāt, izsniegtās grāmatas dienas beigās skaitīju ar skaitītkļiem. Tagad jāstrādā ar datoru, modernām programmām. Nemiņīgi jāmacās, jāpielāgojas jauniem apstākļiem – tas ir interesanti. Reizēm darbs arī nogurdina. Ja cilvēki atnāk ar savām emocijām, jāprot to nastu neaiznest līdz uz mājām.”

KRĀJ LAIMES AKMENTIŅUS

„Esmu dzimusi Jūrkalnē, precīzāk, Labragā starp Ēnavas un Rīvas upi. Bērniībā – saule, vējš un jūra. Arī tagad uz turieni velk. Ar divriteni stundas laikā aizbraucu līdz jūrai, stai-

gāju gar krastu un meklēju laimes akmentiņus ar caurumiņu vidū. Katru reizi kāds izskalojies.”

PATĪK CEĻOT

„Pasaule drusku ir redzēta. Kā smejos – no Norvēģijas līdz Ēģiptei. 60. dzimšanas dienu sagaidīju Tatros. Kāpt kalnā bija izaicinājums, bet priecājos, ka varēju. Daudz ceļoju pa Latviju. Pagājušogad ar bibliotekāriem divas dienas bijām Igaunijā, Tartu. Šogad plānoju aizbraukt apskatīt seno Staburagu. Latvijā vēl neesmu bijusi Viļakā un Ilūkstē, tādēļ vajadzētu aizbraukt arī tur.”

LAI LABI ARĪ CITIEM

„Man patīk lasīt grāmatas. Šobrīd lasu Vitālija Sandera *Dīvaino dzīvi*. Patīk skatīties raidījumus par vēsturi un dabu, turku seriālus. Patīk rušināties dārzā – ziemcietes ir mana vājība. Eju pirtī. Rudenī un ziemā katru vakaru eju pastaigā. Domāju labas domas. Man svarīgs priecīgs prāts, mīlestība un lūgšanas. Ļoti liels prieks rodas, ka otram paveicies. Šodien uzzināju, ka paziņai uzlabojusies veselība, un no sirds priecājos par viņas prieku.”

DOMAS PIE MĪĻAJIEM

„Tuvie un mīļie cilvēki ir otrs lielākais prieks. Kur tad citur domas piesaistīsies? Man ir dēli Ainars un Dzintars. Viņi dāvājuši mazbērņus Renāru, Lauru, Emīlu un Olafu. Man ir divas krustmeitiņas. Prieku rada tas, ka domās varu dzīvot līdz, interesēties, kā katram klājas. Katram jau gribas, lai mīļajiem veicas.”

Stambulas konvencija un baznīca

To, ka pastāv tāda Stambulas konvencija, visticamāk, būs dzirdējis vai katrs. Diskusijās iesaistījušies ne tikai politiķi, kuriem jālemj, vai to ratificēt, bet arī visdažādāko jomu pārstāvji. Vieni no skaļākajiem iebildumiem nākuši no Latvijas Evaņģēliski luteriskās, Romas katoļu, Latvijas Pareizticīgās baznīcas un Latvijas Baptistu draudžu savienības.

Kurzemniekā (31. janvārī) jau publicēta Labklājības un Tieslietu ministrijas nostāja: pirmā aizstāv vajadzību šo dokumentu ratificēt, otra iebilst. Redakcija saņēmusi Kuldīgas Sv. Katrīnas draudzes mācītāja Viestura Pirro vēstuli, tāpēc šoreiz sniedzam ieskatu kristīgo ļaužu nostājā, kas tomēr nav viendabīga.

LIELĀ POLITIKA

Jau iepriekš baznīcu pārstāvji izteikušies par, viņuprāt, problemātiskajiem Stambulas konvencijas aspektiem (konfesiju vadītāju atklātā vēstule 2016. gada aprīlī). Tomēr visšķaļāko rezonansi šīgada janvārī ieguva Romas katoļu baznīcas Rīgas arhibīskapa-metropolīta Zbigneņa Stankeviča videsosānās Saeimā pie Zaļo un zemnieku savienības, kad viņam izdevās partijas deputātus pārliecināt konvenciju tomēr neatbalstīt, jo no

tās izrietot draudi laulības un ģimenes institūtam. Tieši tas raisīja viedokļu lavīnu gan medijos, gan sociālajos tīklos: tika rakstītas gan šo dokumentu atbalstošas, gan noliedzošas vēstules, veidoti raidījumi.

BAZNĪCA NEIESTĀJAS PAR VARDARBĪBU!

Izskanējis viedoklis: ja baznīca nostājas pret konvenciju, tā atbalstot vardarbību. Šādu interpretāciju konfesiju pārstāvji kategoriski noliedz. Kā LTV raidījumā *Kultūršoks* izteicies Rīgas Kristus Karaļa draudzes prāvests Ilmārs Tolstovs, „konvencijā ir 90% ļoti labu lietu”, taču atlikušo 10% dēļ „tā ir baznīcai ļoti grūti pieņemama”. Tai ir bažas, ka medus mucā var izrādīties darvas karote, kas sabojā visu saturu.

Bet vai Stambulas konvencija tiešām ietver ko tik bīstamu, kā dēļ to nevajadzētu ratificēt?

Eiropas Padomes Konvencija par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu pieņemta Stambulā 2011. gadā.

Daudzi ieteikumi jau ņemti vērā

Kaut gan konvencija vēl nav ratificēta, jau kopš 2011. gada, kad tā pieņemta, Labklājības ministrija strādājusi, lai ieteikumi tiktu īstenoti arī Latvijā. LTV raidījumam *De facto* ministrija saka: 80% jau ieviesti.

leviestais:

- ◆ iespēja potenciālo varmāku izlikt no paša dzīvokļa, lai pasargātu tuviniekus,
- ◆ valsts finansēta rehabilitācija pilngadīgiem ģimenes vardarbības upuriem,
- ◆ mācības policistiem par vardarbību ģimenē,
- ◆ kriminālizēta izsekošana vai draudi,
- ◆ ieviests termins *psiholoģiskā vardarbība*,
- ◆ mainīta izvarošanas definīcija.

Vēl jāievieš:

- ◆ diennakts krīzes telefons,
- ◆ iespēja tikt pie tiesu medicīnas eksperta, tiklīdz kāds paziņo par izvarošanu (nevis pēc vairākām dienām),
- ◆ regulāras informēšanas kampaņas.

■ Kritiķu iebildumus raisa

12. panta 1. daļa: „Konvencijas dalībvalstīs veic visus vajadzīgos pasākumus, lai veicinātu izmaiņas sociālās vides un kultūras noteiktajos sieviešu un vīriešu uzvedības modeļos nolūkā izskaust aizspriedumus, paražas, tradīcijas un jebkādu citu praksi, kuras pamatā ir ideja par sieviešu nepilnvērtību vai par sieviešu un vīriešu lomām, kas padarītas par stereotipiem.”

12. panta 5. daļa: „Konvencijas dalībvalstīs nodrošina to, ka kultūra, paražas, reliģija, tradīcijas vai tā sauktais *gods* netiek uzskatīti par attaisnojumu nekādiem vardarbības aktiem, uz kuriem attiecas šī konvencija.”

Viedokļi

Kuldīgas luterāņu mācītājs
VIESTURS PIRRO

Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultātes dekāne, agrākā kuldīdzniece
DACE BALODE

Vai pret tradīcijām, kultūru, reliģiju un ģimeni?

V.Pirro raksta: „Vardarbība, īpaši pret sievieti, ir pretrunā gan kristīgajai ticībai, gan cilvēcībai vispār. Tā izskaužama visos veidos – ar izglītošanu, likumiem, atbalstu vardarbībā cietušajiem. Kristīgā baznīca kalpo ar sagatavošanās kursiem pirms laulībām, ar ģimenes terapiju, vecāku izglītošanu, krīžu centriem utt. Taču tā nevar atbalstīt un neatbalstīt it kā labi domātas konvencijas, kurās tiek iestrādāti pret ģimeni un laulību vērsti noteikumi.”

Pēc V.Pirro domām, problēma saistīta ar to, kas šajā līgumā tiek uzskatīts par vardarbības cēloņiem: „Nopietnam starptautiskam dokumentam, lai tas nekļūtu par teorētisku plāpāšanu un cīņu ar sekām, būtu jāpievēršas vardarbības cēloņiem. Bībele un baznīca tos uzrāda skaidri un nepārprotami: cilvēka grēks, netikumi, vājības, kļūdas. Savukārt Stambulas konvencija par cēloņiem uzrāda tradīcijas, kultūru, reliģiju un ģimenes institūciju. (...)”

Konvencijas viltus un posts – tā vardarbību saista ar „vēsturiski izveidojušos sieviešu un vīriešu varas nevienlīdzīgu sadalījumu”. (...) Kādi pasākumi tiek pieprasīti, lai veicinātu izmaiņas? Kādi aizspriedumi, paražas, tradīcijas jāizskauž? Kādi ir šie modeļi un stereotipi, kādas ir šīs lomas? Kā mainīt sociālo vidi un kultūru, kas veicina vardarbību? (...) Neviena konkrēta vārda.”

Cilvēka grēks

Kā uzskata V.Pirro, īstenie vardarbības iemesli ir cilvēka grēks, netikumi, vājības, kļūdas. Konvencija „nevēršas pret patiesajiem cēloņiem – vardarbības popularizēšanu saziņas līdzekļos, alkoholismu, narkomāniju, pornogrāfiju, kas sievieti pazemo par dzīvu priekšmetu, neaizsargā iņņemtos bērnus no galējas vardarbības formas – aborta.”

Genderisma ideoloģija

V.Pirro min tā saukto genderisma jeb sociālā dzimuma ideoloģiju: „Genderismam vajadzīga legimitāte un tiesisks pamatojums – lai arī nedaudz aizplūvurotu, to sniedz Stambulas konvencija. (...) Virspusība un apzināta nekonkrētība ļauj to skaidrot ārkārtīgi plaši un – galvenais – pavērst pret ģimenes institūciju, un ieviest genderisma ideoloģiju: ka cilvēks pats sev var izvēlēties dzimumu, to mainīt, uzskatīt sevi, par ko vien vēlas. (...) Būtībā Stambulas konvencija ir sabiedrības pārveidošanas projekts.”

Dace Balode saka: „Vīspirms gribu izteikt cieņu Viesturam Pirro – viņš ir mans pirmais mācītājs, viņš mani kristījis, no viņa esmu mācījies pirmos ticības soļus.

Tomēr nevaru piekrist viņa Stambulas konvencijas interpretācijai, kas, manuprāt, ir ideoloģiski ietekmēta un nebalstās precīzā teksta analizē, kā arī starptautiskā pieredzē tajās valstīs, kas šo konvenciju ratificējušas jau pirms vairākiem gadiem.

Kā vardarbības cēloņi tajā noteikti netiek uzrādītas „tradīcijas, kultūra, reliģija un ģimenes institūcija”. To konvencija neapgalvo ne tieši, ne netieši. Būtu jābrīnās, ja kāds iedomātos, ka pie vardarbības vainīga ģimene. Tas pats attiecas uz tradīcijām, kultūru vai reliģiju – tās minētas nevis kā vardarbības cēloņi, bet gan kā attaisnojums.

Mazliet vairāk nekā pirms 100 gadiem Latvijā nebija iespējamās daudzas tiesības, ko sievietes bauda tagad. Esam pieraduši, ka sievietes var ieņemt faktiski jebkuru profesiju un pozīciju, tomēr 19. gs. beigās reliģiski argumenti vērsās pret to, ka sievietes drīkstētu studēt un strādāt (jo pēc dievišķās kārtības viņai būtu jābūt pakļautai vīrietim). Šāda attieksme bija sakņota mūsu kultūrā, paražās, tradīcijā un arī reliģiskajā pārliecībā. Mūsdienās šķiet pašsaprotami, ka gan meitenes, gan zēni var vienādi iegūt izglītību, bet tas bijis ilgs process, kamēr tas kļuvis par daļu no mūsu kultūras.

Joprojām ir situācijas un jomas, kurās tiek jautāts, vai sievietes to drīkst, piemēram, vai viņām vajag iet politikā. Bieža ir emocionālā diskriminācija: sievietes tiek uzskatītas par mazāk intelligentām, pārāk jūtīgām, plāpīgām, vadošam amatam nepiemērotām. Dažkārt vīrietis pieprasa, lai sieviete atteiktos no darba. Visai bieži parādās aizspriedums, ka pie vardarbības vainīgs upuris, – sieviete pati atbildīga par izvarošanu, jo ģērbusies pārāk pavadinoši. Vardarbību nevar attaisnot nekas.”

D.Balode uzskata, ka jēdzieni *grēks, netikumi* u.tml. konvencijā nevar tikt izmantoti. „Grēks ir specifiski reliģisks jēdziens, kas nāk no jūdu kristiešu tradīcijas un, izņemts no konteksta, prasītu atsevišķu skaidrojumu. Tas apraksta traucējumu cilvēka un Dieva attiecībās, kā to saprot šī tradīcija. Jājautā, kā šāds jēdziens palīdzētu dažādās kultūrās, reliģijās un arī sekularitātes* kontekstā.” Līdzīgi ir ar vārdu *netikums* – atkarībā no audzināšanas to var saprast atšķirīgi.

* Sekulārs – laicīgs, nereliģisks

D.Balode uzskata, ka šis apzīmējums radies baznīcas vidē un „pieder pie t.s. tukšajiem jēdzieniem, jo šāda ideoloģija kā kustība vai politiska vai akadēmiska vienotu uzskatu sistēma nepastāv”. Dekāne arī norāda uz šī jēdziena bīstamību: „Tas veidots, lai radītu priekšstatu, ka pastāv vienota fronte, savzvērestība, ko īsteno kādi spēki Eiropā, un, manuprāt, ir daļa no kampaņas, lai Eiropu šķeltu un vājinātu. Šīs ideoloģijas saturs noteikti nevarētu būt tikai dzimumidentitātes izvēles jautājums. Tad jājautā, kur šāda ideoloģija tiktu īstenota. Zviedrijā? Norvēģijā? Somijā? Spānijā? Portugālē? Francijā? Itālijā? Vācijā? Turcijā? Gruzijā? Igaunijā? Polijā? Šīs visas ir tikai daļa no Eiropas valstīm, kas to jau izdarījušas. Vai tiešām kāds var iztēloties, ka tagad tur vīrieši vairs nav vīrieši un sievietes nav sievietes?”

Citu ticīgo viedoklis

Janvāra beigās tapusi vēl kāda atklāta vēstule, ko parakstījuši 55 pārstāvji no dažādām kristīgajām konfesijām.

Viņu vidū ir teologi, daži vietējie luterāņu garīdznieki, daudzi luterāņu mācītāji ārpus Latvijas, citu konfesiju kalpotāji, radošā inteliģence: Dace Balode, Laima Geikina, Valdis Tēraudkalns, Rudīte Losāne, Ralfs Kokins, Modris Plāte, Linards Rozentāls, Kaspars Simanovičs, Juris Cālītis, Lauma Zuševica, Ieva Graufelde, Nora Ikstena, Rēzija Kalniņa, Deniss Hanovs u.c.

Vēstulē cita starpā teikts: „Cienot mūsu baznīcas un arī to vadītājus, tomēr uzskatām, ka ir nepieciešams atgādināt, ka viņu izteiktais viedoklis ir tikai viens no baznīcai piederošo un reliģiju praktizējošo cilvēku viedokļiem. Aizstāvot demokrātiju Latvijas sabiedrībā un arī tās reliģiskajā vidē, atgādinām, ka pastāv cita kristīga izpratne par Stambulas konvencijas nozīmi, saskaņā ar to konvencija, kas veidota, lai aizsargātu sievietes, bērnus un arī vīriešus, kas cieš no vardarbības, atbilst kristīgo vērtību un pārliecības pamatprincipam, proti, iestāšanos par tiem, kuri cieš. Tādējādi, balstoties uz kristīgām vērtībām, aicinām Stambulas konvenciju ratificēt. Kā Jēzus sekotāji uzskatām, ka esam aicināti aizstāvēt nabadzīgos un cietējus, to starpā varmācības upurus, un gādāt par tiem. Tas nozīmē arī aizstāvēt viņu intereses tur, kur upuru balsis ir reti dzirdamas.”

**Maija Jankovska
Pilna V.Pirro vēstule un
D.Balodes viedoklis:
www.kurzemnieks.lv.**

PĀRDOD

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Mucenieku iela 25, Kuldīga. Tālr. 28448638.

PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES. Mērīšana, montāža, piegāde. E-pasts: imk@inbox.lv. Tālr. 26441415.

Pārdod visu veidu **ŽALŪZIJAS**. Laba cena un izpildes termiņi. Atlaides gatavo izmēru žalūzijām. Mucenieku iela 25, Kuldīga. Tālr. 28448638.

BURKĀNUS. Tālr. 20611400.

Bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

Sausu, skaldītu **MALKU**. Tālr. 27885688.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļā **MALKU**. Tālr. 29399939.

Ar piegādi pārdod skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus. Tālr. 29249578.

Sausu, skaldītu **MALKU**, 30 eiro berkubā, kravā 6 kubī. Tālr. 29752090.

Sausu, skaldītu lapkoku **MALKU**, 150 eiro/5 berkubi. Tālr. 27173141.

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko **95. KODA** kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Sākums 26. februārī. Tālr. 23071223.

Pārvietojams **GATERIS**. Tālr. 22186086.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai un cirsma izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

VAJADŽĪGI

SIA **Palleteries** (40003852904) kokzāģētava Kuldīgā aicina darbā **HIDROMANIPULATORA OPERATORU UZ KOKVEDĒJA** darbam laukumā, apaļkoku pievešanai pie rampām. Tālr. 26409659.

SIA **KLZ** (56101013081) mēbeļu veikalā Ganību ielā 21 aicina darbā **NOLIKTAVAS DARBINIEKU** ar B kategorijas autovadītāja apliecību. Pieteikties e-pastā: info@kzl.lv, tālr. 27761192.

IZNOMĀ

RAŽOŠANAS Telpas (800 m²) ar telferi. *Būvnieki*, Priedaine, Kurmāles pagasts, Kuldīgas novads. Tālr. 27878221.

PIEMINOT

*Ir apkļusuši soļi,
Vien paliek mīlestības gaišais stars.
/O.Vācietis./*

RITA STUMBRE
(21.12.1959. – 21.02.2018.)

Aukstā ziemas dienas rītā, lecot saulei, mūžībā aizgājusi mūsu ilggadējā kolēģe – Pelču speciālās internātpamatskolas-attīstības centra skolotāja Rita Stumbre.

Pagājušajā rudenī Ritu sveicām 35 gadu darba jubilejā. Kolēģi ir pateicīgi par viņas atbalstu, iedvesmu, padomiem, veicot ikdienas darbus skolā. Rīta rūpējās par skolēniem kā par saviem bērniem, bija prasīga, bet mīļa un iejūtīga, ar humora izjūtu. Spēku un prieku deva ar ģimeni kopā pavadītais laiks, garās pastaigas ar suni un ziedošais dārzs. Mūsu atmiņās un sirdīs Rita paliks vienmēr – sievišķīga, sirsnīga, ar savu smaidu un skanīgajiem smiekliem. Lai gaišs un viegls mūžības ceļš!

PĒRK

SIA **Lāses AM** kautuve par labu cenu iepērk **GOVIS, BULLUS, TELES**. Bioloģiski sertificētiem lopiem augstas cenas. Piemaksa par nodoto lopu daudzumu, par gaļas šķirņu lopiem. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA **AIBI** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TELUS, JĒRUS**. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 20238990.

Z/š **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **Valinda** – **GOVIS, BULLUS, TELES**. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

SIA **Cēsu gaļas kombināts** par augstām cenām iepērk **JAUNLOPUS** un **LIELLOPUS**. Tālr. 25573447, 26185703.

Iepērkam **LIELLOPUS** un **JAUNLOPUS**. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja vai ar pārskaitījumu. Piemaksa par bioliellopiem. Tālr. 26114519.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 27806461.

Vieglās **AUTOMAŠĪNAS, TRAKTORUS**, lauksaimniecības tehniku. Tālr. 26104984.

Motocikla **Jawa BLAKUSVĀGI Velorex 560**. Tālr. 26516144.

SIA **Lateira** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī apgrūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirsma visā Kurzemē. Labas cenas. Kārtojām dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

Pērk **ĪPAŠUMUS** ar mežu un cirsma. Tālr. 25770062.

Ozola, bērza, oša **ZĀGĀLĶUS**, alkšņa **MALKU**. Tālr. 29428876.

Meža **BAĻĶUS**, finierklučus, taru, papīrmalku, malku. Tālr. 29295887.

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv

Viss par reklāmu *Kurzemniekā!* Tālrūnis 63324881.

Kurzemnieku martam var abonēt:

- VĒL TIKAI ŠODIEN**
- internetā www.abone.pasts.lv (ietaupot 71 centu)
 - pasta nodaļās
 - pie pastniekiem
 - redakcijā (ietaupot 71 centu)

LĪDZJŪTĪBAS

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.
/S.Kaldupe./*

Izsakām līdzjūtību Indrai Rastopčīnai, vīru mūžībā pavadot.

Ināra un Anita

Izsakām līdzjūtību Rastopčīnu ģimenei, no ANDRA atvadoties.
Beatrise, Zigrīda, Erciņu ģimenes

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt...
/S.Kaldupe./*

Mūsu visdziļākā līdzjūtība Indrai Rastopčīnai.

Helma, Benita, Dina

*Lai tēva mīla paliek dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.
/I.Mežnora./*

Ainar, skumjās esam kopā ar tevi.
Rimi kolektīvs

*Es jau neaizeju,
Es vienmēr būšu putenī,
Bēzros un zvaigznēs.
/O.Vācietis./*

Izsakām visdziļāko līdzjūtību klases audzinātājam Guntrai Krūkliņai, no māmiņas atvadoties.
V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas 12.a klase

*Bij dzīve, darbs un mīlestība,
Bij prieks – tik zaļš kā bērzs.
Bij ciešanas un sāpes,
Līdz pilns nu visa mūža mērs.
/J.Silazars./*

Izsakām visdziļāko līdzjūtību DZIDRAS ZAĶES tuviniekiem, viņu zemes klēpī guldot.

Sekoijas kaimiņi Grants ielā 29

*Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt,
Un tavu smaidu, vienkāršu un siltu,
Mums vajadzēs tik sirdī saglabāt.
/I.Mežnora./*

Skumjās esam kopā ar RITAS STUMBRES piederīgajiem. Rita mums bija mīļš, sirsniņš draugs un kolēģe. Tuvākie kolēģi un draugi Pelčos

*Tāds klusums visapkārt.
Tāds miers, tikai snieg
Kā atmiņas snieg.
/A.Krūklis./*

Izsakām līdzjūtību Irai, mūsu zaudējot. Pasta nodaļa un pastnieki

*Lūgšim tavai dvēselītei
Debess ceļā mieru gūt,
Lai ar tevi zvaigznes starā
Varam domās kopā būt.
/V.Kokle-Līviņa./*

JĀNIM KRŪMIŅAM aizsaules ceļos aizejot, esam kopā ar visiem viņa tuvajiem.

Deju grupas *Nianse* dejotāji,
Helēna, Zigrīda

*Tu tālē nu kā zvaigzne mirdzi,
Lai mana taka gaiša tiek,
Un liekas, ka tāpat kā senāk
Kāds roku man uz pleca liek.
/M.Jansone./*

Izsakām visdziļāko līdzjūtību dēlam Jurim un tuviniekiem, JĀNI KRAUJU mūžībā pavadot.

Rātskunga ielas mājas kaimiņi

*Koks nezina, kad vētrā tas lūzīs,
Ne cilvēka sirds, kad pukstēt tā beigs.
/O.Rikmanis./*

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, JĀNI KRAUJU mūžībā pavadot.

Deju kopa *Kuldīgas seniori*

*Es tagad aizeju, bet ne jau prom,
Es aizeju tepat –
Ar citām puķēm, citu sauli,
Ar citu zemi parunāt.
/M. Zviedre./*

Izsakām līdzjūtību Jurim Štorham, no mammas atvadoties.

SIA *Kuldīgas siltumtīkli* kolektīvs

*Klusiem soļiem māmuliņa
Mūžam durvis aizvērsi,
Ne vārdiņa nebildusi,
Skumjas sirdī atstājusi.
/V.Kokle-Līviņa./*

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Ilzei Dambītei-Dambergai, vedomāti mūžībā pavadot.

Kuldīgas novada pašvaldība

*Skaistākos ziedus tev noplūktu dārzā,
Mijākos vārdus tev sacītu vēl,
Ja tu šai vakarā klusā un vēlā
Atnāktu vēl ar mums parunāt.
/Ā.Elksne./*

Izsakām līdzjūtību Jurim Štorham un ģimenei, māmullīti smiltainē izvadot.

Kurmāles pagasta pārvalde

Mūžībā devusies

VALIJA ŠTORHA

(dzimusi Leinbergs,
12.08.1925.–22.02.2018.).

Izvadīšana notiks 27. februārī 12.00 no Sv. Annas baznīcas kapličas uz Annas kapiem.

Dēls un tuvinieki

Latvijas mežsaimniecības uzņēmums par ļoti labu samaksu nopirks MEŽA ĪPAŠUMU vai arī augošus kokus jūsu īpašumā.

Cena līdz pat 10 000 EUR/ha. Sertificēts taksators izgatavos meža inventarizācijas lietu, cirsmu skices, uzmērīs kokus; ja nepieciešams, atjaunos robežstīgas un kupicas. Garantējam profesionālu un godīgu attieksmi.

- Ja vēlaties pārdot īpašumu vai augošus kokus – tālr. 28368838, 26129919.
- Ja vēlaties izgatavot taksāciju, skices vai atjaunot robežstīgas – tālr. 29175345, e-pasts: info@lmu.lv.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsmu atlikumus,
šķeldojamu materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
25 622 293 (Āris)

VĀRDA DIENAS

No 26. februāra līdz 4. martam
26. Evelīna (3228), Aurēlija (133), Mētra (77)
27. Līvija (1495), Līva (2430), Andra (1183)
28. Skaidrite (3863), Justs (199), Skaidra (155)
1. Ivars (8354), Ilgvars (1091)
2. Lavīze (3), Luīze (1107), Laila (2248)
3. Tālis (371), Tālav (14), Marts (135)
4. Alise (5098), Auce (31), Enija (939)
Populārākie:
 Alise un Ivars.

Pusīte no tēva vārda

Tālis Jēkabsons, mērnieks, agrākais kuldīdznieks:

– Mans tēvs ir Tāivaldis, un vecāki nolēma, ka viņa vārdu sāsinās, pirmo puiku sauks Tālis, bet otru, ja būs, – Valdis. Vairāk dēlu gan nebija, jo man ir tikai māsa. Esot bijusi arī pragmatiska doma, ka dēlam jāliek īss vārds, lai kopā ar diezgan garo uzvārdu var ierakstīt anketās, dokumentos. Man ir maz izplatīts vārds, un tas man patīk. Skolas laikā reizēm citi pamainīja pirmo burtu, nosauca par cāli vai kāli, bet tas nebija ļauni. Arī pats kādreiz smejos, ka Tālis un itālis jau nav tālu. Kad vārdu nosaucu pa telefonu, bieži tas tiek saklausīts kā Kārlis. Lai arī jau daudzus gadus dzīvoju Klāpkalnciemā Engures pusē, atgriežoties Kuldīgā, jutos kā mājās. Mācījies Kuldīgas 1. vidusskolā. Tur man bija iesauka Tontons. Īsto vārdu daudzi pat nezina. Iesauka bija vairāk manas uzvedības vai rakstura dēļ. Bērībā biju tāds tontonīgs. Tas nenozīmē, ka biju šausmīgi apaļīgs, bet vairāk domāšanas stila pēc – reizēm spēju domāt ne pārāk ātri, bet tā lēnām, nesteidzoties, tādēļ klasesbiedrs nosauca par Tontonu. Man tīri labi patika, un studiju biedriem pats to pateicu. Tā man tā iesauka pielipa.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 26. FEBRUĀRĪ

Dienas garums – 10 st. 29 min.
 Saule lec 7.22, riet 17.51.

Naktī -8°...-11°

R Z A
 D
 3-4 m/s

Dienā -6°...-10°

R Z A
 D
 3-4 m/s

RĪT, 27. FEBRUĀRĪ

Dienas garums – 10 st. 34 min.
 Saule lec 7.20, riet 17.54.

Naktī -12°...-17°

R Z A
 D
 3-4 m/s

Dienā -15°...-17°

R Z A
 D
 6 m/s

KONKURSS

Tēlotājmākslas spēle

149. kārta

Šis vācu mākslinieks (1881–1955) bijis ekspresionisma gleznotājs un grafiķis. Studējis Drēzdenē. 1908. gadā pārcēlies uz Berlīni, kur kopā ar citu slavenu mākslinieku izveidojis glezniecības skolu MUIIM-Institut. Kopš 1922. gada – Prūsijas Mākslas akadēmijas loceklis. Pēc 1933. gada, kad pie varas nāca nacisti, viņa darbi tika pasludināti par deģeneratīvo mākslu un no muzejiem izņemti. Viņš bijis arī Berlīnes Mākslas augstskolas profesors un ekspresionistu grupas Die Brücke dalībnieks.

Atbildes gaidām līdz 28. februāra 11.00:
 Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē.

148. kārtas atbilde: Haims Sutins. Pašportrets ar bārdu (1917).

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis, Indra Ābelīte, Mārcis Arājs.

INTERESANTI

Vikingi upurējuši bērnus

Bristoles universitātes (Lielbritānija) arheologi vikingu karotāju apbedījumos atraduši bērnu kaulus. Visticamāk, viņi nogalināti bērnu ceremonijā, lai mirušajiem palīdzētu sasniegt aizsauli. Kaulu analīzes apstiprinājušas, ka tie pieder vikingu armijai (tajā apvienojās vikingi no tagadējās Dānijas, Zviedrijas un Norvēģijas), kas ap 873. gadu padzina trimdā anglosakšu karali Burgredu. Kapā atrasti arī 8–18 gadu vecu bērnu kauli, kuru traumatiskie ievainojumi liecina par bērnu rituālu. Arheologi atzīst, ka tik neparastu apbedījumu Anglijā nav redzējuši – bērni novietoti pa diviem ar muguru kopā, pie kājām atrodas aitas žoklis. Kopumā kapā atrastas ap 300 cilvēku atliekas, lielākoties viņi ir 18–45 gadus veci, kā arī vikingu kaujas un sadzīves artefakti. Sākotnēji noteikt kaulu vecumu apgrūtinājis fakts, ka mirušie ēduši zivis: šāds ēdiens satur oglekli, kas ir daudz vecāks par to, kas atrodams uz zemes, un bieži mulsina arheologus.

PADOMS

Lai sporta tērps kalpo ilgāk

Sporta tērpi bieži darināti no tehniskiem audumiem, kas parastā mazgāšanā var slikti reaģēt, tā samazinot apģērba mūžu. Daži ieteikumi ļaus kvalitatīvi saglabāt ilgāk.

■ Jāmazgā ātrāk: ja pēc intensīva treniņa apģērbs izmircis, tas jāmazgā uzreiz. Ja ne, tad pirms mazgāšanas tas kārtīgi jāizžāvē. Sasvīdušas drēbes rada labvēlīgu vidi, kur vairoties smaku izraiso-

šajām baktērijām.

■ Veļas pulveris ar mēru: kokvilnas apģērbiem pulveris palīdz atbrīvoties no netīrumiem, bet sporta tērpiem tas var nepalīdzēt tikt galā ar nelāgu aromātu un sviedru traipiem. Ja tas tiek izmantots pārāk daudz, tas nogulsņējas uz drēbēm, nenovērš smaku, treniņā var izraisīt ādas kairinājumu. Lai saglabātu apģērba kvalitāti, jāizmanto tik daudz

JOKI

Kāds vīrietis ierodas cirkā, lai pieteiktos darbā. Ieiet direktora kabinetā.

Direktors:

– Ko jūs protat?

– Atdarināt putnus.

– Nu, nē! Mums tādu cilvēku jau atliku likām!

– Atvainojiet, – saka vīrietis un aizlido.

Rītdiena – tā ir mistiska vieta, kur tu sporto, dzīvo pilnvērtīgu mūžu un spēj atrisināt visas savas problēmas.

Mīļie 2.vidusskolas vecāki!

Gaidām Jūs kopā ar bērnu uz aktīvo un draudzīgo vecāku pēcpusdienu:

“INTERESANTI, VIEGLI, GUDRI”

-iesaistīsīsimies dažādās neparastās darbībās;
 -satiksīsim savu bērnu skolotājus un audzinātājus;
 -pārrunāsim interesējošos jautājumus ar administrāciju.

satiksīsimies **28.02** plkst.16.00-18.00

Tiksīsimies "Mūsu skolā, mūsu mājās"

ASTROLOĢISKĀ PROGNOZE

/27. februāris – 5. marts/

Jolanta Hercenberga, astroloģe

Aunīem sirds būs pilna mīlestības. Dzīvesprieks būs pamanāms, attiecībās ienāks vairāk romantikas. Profesionālajā jomā veiksmē meklējama sadarbība.

Vēršiem laiks jaunam pakāpienam karjeras kāpnēs. Jāraugās apkārt, ko dzīve piedāvā. Darbā aktīva rīcība ar laiku tiks atalgota.

Dvīņiem nenāktu par sliktu izvērtēt, cik daudz laika atvēlēts darbam, ģimenei un pašiem. Īpaši der aizdomāties, vai nav aizmirsts par sevi.

Vēžus iedvesmos neierastais. Tiem patiks eksperimentēt, ieviest jauninājumus, ļauties piedzīvojumiem un uzturēties dzīvespriecīgos ļaudīs.

Lauvām pirms radikāliem lēmumiem par darbu un ienākumiem jāieklaušas intuīcijā un jāaprunājas ar pāris uzticamiem cilvēkiem.

Jaunavām darbaprieka un enerģijas būs pārpārēm, tādēļ sev tikama kārtība tiks ieviesta gan mājās, gan darbā. Attiecības tiks atmiņā atsvaidzināt visu zināmo par kompromisu mākslu.

Svaru situācijai, par kuru pēdējā laikā daudz domāts, tuvojas noslēgums. Vēl pēdējās korekcijas,

taid – aidā! – šis tas jāatstāj pagātnei un jādodas uz priekšu, atpakaļ neskatoties.

Skorpioniem jāsubužina ģimenes līgza, lai tajā mītošie justos pieņemti un mīlēti. Attiecībās ar jaunāko paaudzi uzvirmos sarunas par stereotipiem, tradīcijām un citādu pasaules skatījumu.

Strēlnieku domas klejos pa garīgiem apvēršņiem, tādēļ sadzīviski pienākumi var piemirsties vai tikt atlikti. Draugi būs līdzās un vilinās ļauties ikdienišķiem priekiem.

Mežāžiem naudas un prieka par materiālo stabilitāti solās būt vairāk. Panākumu iedvesmoti, tie var pārlieku aizrauties ar darbu, uzmanībā apdalot tuvākos.

Ūdensvīriem romantika ienākgan vizuālajā tēlā, gan attiecībās. Sievietēm tērpos parādīsies cakas, vīriešiem – kāds košāks aksesuārs, bet visiem uzvedībā – koķetēšana.

Zivīm kā laimes luteklēm īpaši mīlas lietās veiksmē skries pa priekšu un nogludinās uz ceļa visus grubuļus: tām laimēsies, kāds satiks, pamanīs, uzsmaidīs, kaut ko piedāvās.

Čika laiks:

26.II 23.51 – 27.II 6.42,
 1.III 1.13 – 7.58,
 3.III 1.50 – 10.20,
 5.III 8.19 – 15.23.